

"KELEIVIS"

DARBAS IONIŲ LAIKRASTIS

Leidžia

J. G. GEGUZIS & CO.

Prenumerata metams:

Amerikoje 1.50
Kanadoj ir užrubežiuose \$2.00

Prenumerata pusei metų:

Kanadoj ir užrubežiuose 1.25
Amerikoje 90c.

Apgarsinimų kainos klauskit laišku.
Kreipianties su kokiais nors reikalais, taip adresuokite:

"KELEIVIS"

28 Broadway, S. BOSTON, MASS.

KELEIVIS

"KELEIVIS"

LITHUANIAN WEEKLY

Published by

J. G. GEGUZIS & CO.

Every Thursday in Boston, Mass.

Represents over 4,000 Lithuanians in the City of Boston, 50,000 in New England and about 400,000 in the United States.

The Best Advertising Medium.

Advertising rates on application.

All communications should be addressed to:

"KELEIVIS"

28 Broadway, S. BOSTON, MASS.

No. 41

Telephone:
So. Boston, 935-W.

SO. BOSTON, MASS., 7 Spalio (October), 1914 m.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the act of March 3, 1879.

Telephone:

So. Boston 935-W.

Metas X.

Rusai sumušė vokiečius ties Augustava; 70,000 sužeistų ir užmuštų. Druskininkai, Marijampolis, Augustava ir Gardinas išdeginti. Nemunas pilnas lavonų.

Tarp Augustavos, Druskininkų ir Gardino mušėsi 4 dienas. Rusai savo spēkas sutraukė tarp Dusijos, Metėlių ir Paserninkų ežerų, o ties Druskininkais sunaikino dvi vokiečių divizijas. Rusai sako, kad vokiečius visur sumušė ir dabar jie bėga iš Lietuvos. Caras išvažiavo ant karės lauko į Lietuvos Brastą. Vokiečiai pradeda vėl imt viršų ant francuzų ir anglų; taipgi rašo kad vokiečiai paėmė keliatą geriausių Antverpen'o drutviečių ir szturmuoja miestą.

Iš karės lauko.

BAISŲ MUŠIAI LIETUVOJ.

Nemunas pilnas lavonų.

Praėjusioj savaitėj Lietuvoj buvo baisūs mušiai. Kruviniausia kova buvo tarp Gardino, Augustavo ir Druskininkų. Čia mušėsi 3 dienas ir naktis be jokios pertraukos. Petrogrado telegramos sako, kad vokiečiai tapo sumušti ties Augustavu, bet apie Druskininkus ir Gardiną nieko nesaiko, taigi reikia manyti, kad šiose vietose vokiečiai sumušė rusus. Telegrama skamba taip: "Vokiečių kariūmenė, kuri įsiveržė Rusijon jau taip toli, kaip Gardinas, Augustavas, Osavečius ir Druskininkai, prie Augustavo tapo sumušta ir dabar traukiasi atgal. Kaip vadovai praneša, Rusijos kariūmenė po Augustavo parodė nepaprastą narsumą. Nekurie pulkai mušėsi be pasilsio visą savaitę."

"Ypač sunki kova mums buvo Suvalkų gubernijoje, kur priešas (vokiečiai) sutraukė dideles spēkas, gerai apsidrutino ir statė atkakliausį pasipriešinimą. Musų kariūmenė kelis kartus ėjo ant priešo šturmu. Dabar priešas visiškai apleidžia Suvalkų ir Lomžos gubernijas."

Kita telegrama sako šitaip: "Vokiečių armija, užėmusi Suvalkų guberniją, tapo perkirsta pusiau. Viena dalis tapo sumušta tarp Suvalkų ir Augustavo, kur vokiečių nuostoliai siekė 60,000 žmonių. Kita dalis pasitraukė prie Mariampolės ir tenai sumušta. Nemunu plaukia vokiečių lavonai, kaip malkos."

ŠIRVINTAI VISAI IŠDEGINTI.

Iš Lietuvos "Keleivui" rašo:

Ties Naumiesčiu buvo didelis mušis. Bažnyčios bokštą vokiečiai nušovė žemėn ir sienas pusėtinai apgriovė. Rusų kariūmenė vokiečius nuvijo ir perėjus Prūsų Lietuvon daug pridarė tenai nuostolių. Širvintai likos visiškai rusų išdeginti. Turbut prusoką sumuš.

RUSAI IŠVOGĖ KNYGYNĄ.

Rusai užėmė Lvovą išvogę garsųj kunigaikščių Osolskių knygyną. Tas grobis išvežtas Petrogradan. Apie tai praneša Berlynas.

VOKIEČIAI UŽTVĖRĖ RUSAMS KELIĄ.

Rusai dabar visur užpuola vokiečius ir jei vokiečiai rusų nesulaikys, tai jie turės trauktis atgal ir rengties prie apgynimo kelių prie Berlio.

Kad sulaikyt rusus, vokiečiai sutraukė Lenkijoje 800,000 kareivių armiją ir užtvėrė jiems kelią Vokietijon. Bet prasidėjęs čia mušis kol kas gerai sekasi rusams. Pranešimai iš Peterburgo sako, kad rusai sumušė vokiečius ant Prusijos ir Silezijos rubežiaus.

Lietuvoje, prie Simno, Suvalkų gubernijoje, buvo didžiausias mušis. Prie Andrejavo taipgi rusai sumušė vokiečius. Vokiečiai turėjo liauties bombardavę Osovieco tvirtovę ir bėgti iš čia betvarkėje.

SUVALKIOJ VOKIEČIAI PRAŽUDĖ 70,000 KAREIVIŲ.

Rusijos pasiuntinys Romoj pasakoja, kad mušiuose Suvalkuose ir prie Lodziaus rusai užmušė 30,000 vokiečių ir 20,000 paėmė nelaisvėn. Sako, vokiečiai taip smarkiai buvo sumušti Suvalkuose, kad bėgdami palikę daug savo vežimų su maistu ir amunicija.

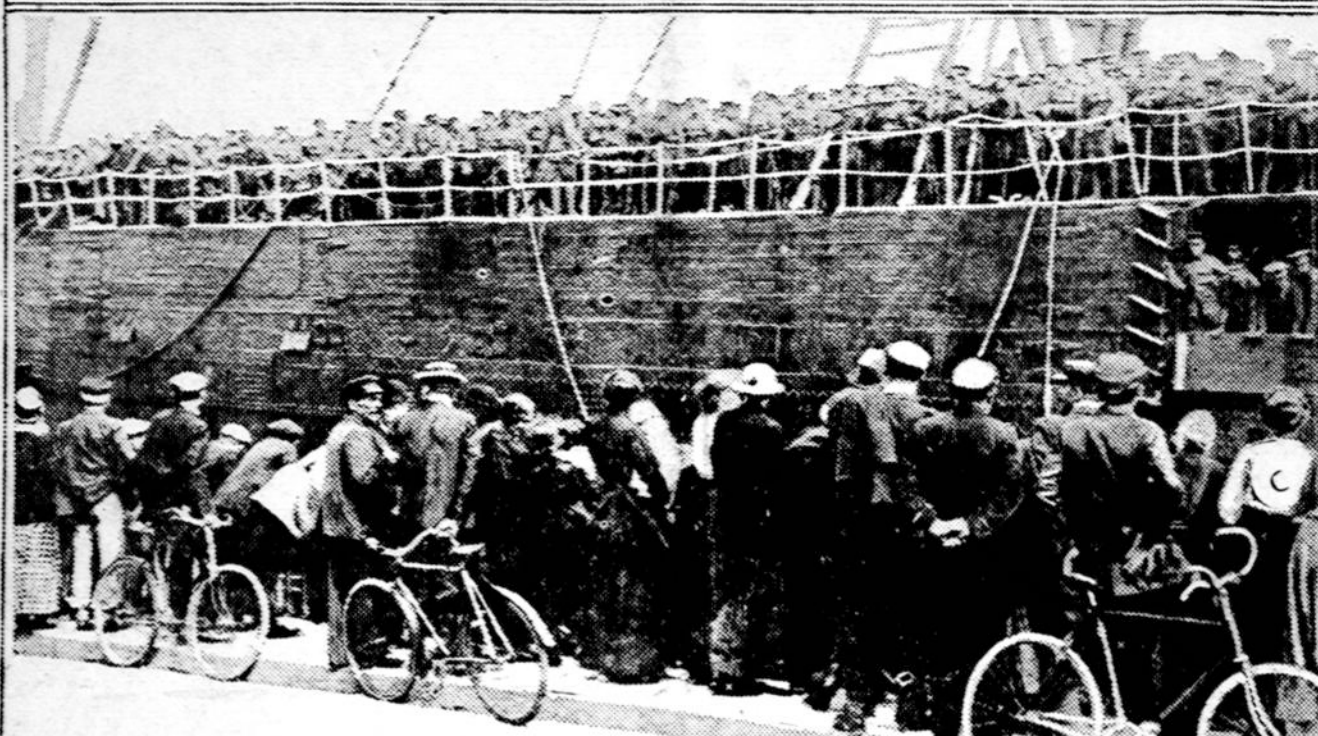
Kas dedasi Galicijoje, tikrų žinių nėra. Spėjama, kad rusų armija jau susidūrė su austrais ir vokiečiais prie Krakovo.

Kad vokiečiai negalėtų toliau veikti Lietuvoj, rusų generalis štabas yra nutaręs užpulti vokiečius ant Silezijos rubežiaus ir eiti prie Breslavo, pro kur eina į Berliną.

PORTUGALIJA RENGIASI KAREN.

Vokiečiai sakosi sužinoję, kad Anglija prikalbino ir Portugaliją karėn. Portugalija eisianti Anglijai ir Francuzijai pagalbon. Iš Berlyno telegrafuojama, kad Portugalijon atplaukė Anglijos laivynas, kuris vežs Portugalijos kareivius Francuzijon.

Portugalijos pasiuntinys Washingtonė taipgi tvirtina, kad Portugalija visuomet yra pasirengus eit Anglijai pagalbon, kada tik Anglija to prašys. Tarp tų dviejų valstybių yra padaryta sutartis gelbėti viena kitai ir dabartinei karei prasidedant šita sutartis buvo užtvirtinta iš naujo.

Photos by American Press Association.

Viršus šito paveikslėlio parodo Anglijos laivą su kareiviais, kurie pribuvo an-dien į Havre, Francuzijon, prieš vokiečius. Apačioje gi parodyta Kanados artilerija, išvažiuojanti karėn.

CARAS ANT KARĖS LAUKO.

Šiomis dienomis pribuvo ant karės lauko Lietuvos Braston pats caras. Lietuvos Braste stovi rusų generalis štabas, kuris svarsto karės reikalus. Taigi manoma, jog caro čionai atvykimas reiškia, kad generalis štabas bombarduoti Antverpą, kur pasislėpė Belgijos karalius ir visa šalies valdžia. Belgams į pagalbą pribuvo anglai su savo kanuolėmis. Antverpas yra apsaugotas dideliais fortais, kurių yra kelios eilės. Vokiečiai bandė jau nekurius fortus imti šturmu, bet buvo vis atmušti.

VOKIEČIAI ŠTURMUOJA ANTVERPĄ.

Pereitoj savaitėj vokiečiai pradėjo bombarduoti Antverpą, kur pasislėpė Belgijos karalius ir visa šalies valdžia. Belgams į pagalbą pribuvo anglai su savo kanuolėmis. Antverpas yra apsaugotas dideliais fortais, kurių yra kelios eilės. Vokiečiai bandė jau nekurius fortus imti šturmu, bet buvo vis atmušti.

KURIEMS TIKĖTI?

Iš Petrogrado 2 d. spalio telegrafuojama, kad vokiečiai jau traukiasi iš Suvalkų gubernijos. Kada jiems nepasisekė paimti Osoviecą, jų centras tapo perlaužtas. Rusai iš visų pusių užpuola vokiečius.

Tą pačią dieną iš Berlyno pranešama, kad Suvalkų gubernijoje rusų užpuolimus ant vokiečių nuo Nemuno nepasisekė. Vokiečių pulkai ir toliau bombarduoja Osoviecą.

JAU PO AUTONOMIJOS. Lenkai savyvaldybės nebe-gaus.

Iš Berlyno pranešama, kad caro pusbrolis kuris buvo prižadėjęs duot lenkams autonomiją, dabar tą savo prižadėjimą atsiėmė. Prižadėjimas atimtas dėlto, kad lenkų "striečiai" susivieniję su Austrijos kariūmene daug išmušė caro karių. Pasirodo, kad lenkai

ištikrųjų prieš Rusiją eina su ginklu. Mobilizaciją paskelbus nestojo nė vienas lenkas rusų kariūmenėn.

FRANCUZAI VĖL BOMBARDUOJA KATARĄ.

Francuzų laivynas vėl pradėjo bombarduoti Katarą, Austrijos uosto tvirtovę ant Adrijatiškų jurių. Nekurie fortai jau sudaužyti ir dega. Kataras—tai Austrijos PortArturas.

AR PAIMS RUSAI KRAKOVĄ?

Rusai paėmė Austrijos tvirtovės Galicijoje Lvovą, Jaroslavą ir Przemyslių, dabar traukia ant Krakovo. Bet čia austrams atėjo į pagalbą didelės vokiečių spēkos. Krakovui ginti yra paskirta vokiečių generolas Hindenbergas, kurs iki šiol kariavo prieš rusus Lietuvoje. Austrų ir vokiečių armija prie Krakovo priskaito 2,500,000 kareivių.

VON MOLTKE PAŠALINTAS.

Wolfo žinių agentūra Berlyne praneša, kad vokiečių generalio štabo viršininkas gen. von Moltke tapo pašalintas, o jo vieton paskirtas gen. von Voigts-Rhetz. Sakoma, kad kaizeris susipyko su generolu Moltke dėl karės taktikos; kaizeris norėjęs užpulti ant Anglijos, bet Moltke buvo tam priešingas. Kaizeris norėjo pasiųsti nors oro laivyną atakuoti Angliją, bet Moltke nesutiko ir su tuo, sakydamas, kad orlaiviai dabar reikalingi kitur. Taigi dabar, kada Moltke pašalintas, gali but, kad vokiečių ir taktika bus permąnyta; gali but, kad vokiečiai užpuls ir ant Anglijos, kaip kaizeris nori.

NUSKANDINO 5 LAIVUS

Anglai prisipažįsta, kad vokiečių kariškas laivas "Emden" nuskandino Indijos okeane 5 Anglijos laivus: "Tumeric," "King Lee," "Ribera," "Toyle" ir "Buresk." Visi tavoriniai.

Italija užprotestavo.

Italija užprotestavo prieš Austriją, kam ši prisėjo Adrijatiškas jures minų. Ant tų minų žuvo jau keli Italijos laivai.

Laiškai iš Lietuvos.

Gauname nuo savo skaitytojų daugybę prisiųstų iš Lietuvos laiškų. Visuose rašoma apie prasidėjusią karę ir apsauktą karo stovį.

Lietuvos, o ypač miestų gyventojai jau badauja. Iš Liepojos J. Visbarui rašo: "Bankos pinigų neišduoda. Greičiau galima tikėtis, kad pasimatysim ant ano svieto, bo išeišos kitos nebelieka... Vaziuoti, bet kur? Tikrai į gilumą Rusijos, bet jau traukiniai nei-na, beveža tik valdininkų šeiminas, o ir pinigų nieko neturim."

Jau visi fabrikai sustoję ir visus darbininkus atleido, matyti, kad bado, tai priken-tėsimė... A. Žilinskas iš Suvalkų gub. seserei rašo: "Kas diena baisios armijos kareivių it audra su didžiu trenksmu, su kanuolėmis ir kitais kariškais inrankiais traukia linkui rubežiaus ir pakelėms su didžiu žvėrišku inirtimu viską naikina. Baisesnė už visas baisenybes karės šmėkla prieš akis vaidinas. Visi

vaitojam apimti mirtina baimė. Neturim nuo valdžios jokio paliepimo, nes gal ir pati pašėlusio caro galybė nežino kur pirmiausia susi-rems su priešu; spėjama, kad Liepoją arba Alitų, kur yra rusų tvirtovės, ten bus pradžia žudymo nekaltų žmonių."

Lietuviai žus už carą, bet ne už tėvynę. Nuo amžių mūsų tėvynė buvo nasruose tų dviejų priešų jie visokiais budais slėgė ir kankino musų nuvargusią tautą ir štai mes jos sunus stovim ant krašto baisiosios bedugnės, kariškos pražuties ir diena už dienos tapsim paskandinti ugnies, dumų ir kraujo gėlmėse."

Pr. Rimkus Rochester, N. Y. iš Svedasų par., Ukmergės pav. gavo tokią žinią:

"Šiandien visi veda Svedasuos arklius mieruoti. Prisakyta, kad prie kiekvieno telefono stulpo stovėtų vienas žmogus. Uždrausta kalbėtis apie karę. Sustoję visi tavoriniai traukiniai."

Pajutę socialistai, kad bus karas, nesnaudžia. Girdėjom, kad Rygoj sudegino 6 namus, nukapojo telefonų dratas. Iš vienos pusės mušis karaliai, o čia vėl socialistai nori ruskojo nugaros."

Iš Vilkaviškio rašytame laiške Petriui Žemaičiui, Burlington, N.J., sakoma:

"Visi vyrai išėjo karėn. Ponai iš dvarų išbėgo. Rugiai ir kiti jantai ant lauko bėra, niekas jų nevalo, nėra kam."

Pirmiausia prasidėjo mušis Kybartuose. Kai ėmė miestai degti, tai maskolis puolėsi vokiečių šturmu badytie. Kareiviai sužeisti rėkė, šaukėsi prie Dievo, kad greičiau juos atsiimtų. Mes išsikasėm duobes ir sulindom, netik mes, bet ir visi žmonės taip darė, nes buvo iš valdžios prisakyta sedėti duobėse, kad musų nenušautų. Pradėjus iš armotų šaudyti, mes mišlijom, kad i mus tas duobės šauda, daug žmonių iš baimės pamišo, kiti apsirgo."

Kad jūs matytumet tas baisybes! 2 korpusu vokiečių parvarė į Vilkaviškį, o paskui išvarė Peterburgan."

Vokiečių aeroplanai lakioja apie Vilkaviškį, ruskiai i juos šauda."

Vilkaviškio monopolius patsai ruskiai išdaužė, kad netektų vokiečiui."

Veik visuose laiškuose i amerikiečius sakoma, jog laimingi tie, kurie iškeliavot Amerikon.

Peržvalga.

Ką rašo Lietuvos laikraščiai apie karę.

Netikėtai gavome 3 numerius "Lietuvos Žinių" liepos 18 (31), 19 (rugpjūčio 1) ir liepos 20 (rugpjūčio 2). Tuo laiku Serbijos ir Austrijos mušiai buvo jau pilname liepsnojime. Rusijoj ir Lietuvoje, kaip matyti iš atskirai indėtų žinučių, jau buvo apskelbta mobilizacija. Laikraščio tonas, sulyginant su valandos svarbumu, per daug lėtas ir ramus. Jokių aiškesnių pastabų nėra, išskyrus straipsniuką "Karo šmėklos akivaizdų", kurį čia skaitytojams pakartojame.

"Austrijos vyriausybė įteikė Serbijai aštrų ultimatumą. Serbija davė nepatinkantį jį atsaką. Pranas Juozapas paskelbė oficialiai karą... vis tik dar nenorėjosi tikėti, kad pradės lieties žmonių kraujas. Bet štai telegrafas praneša baisią žinią: karas prasidėjo. Bielgradas bombarduojamas. Rodos taip neseniai dar buvo skaitoma šimtais, tukstantimis karo aukos, o čia ir vėl žada prisidėti naujų aukų. Bet palikime kolkas karo baisenybes ir išrinkime klausimą, kas prispyrė įieškoti naujų karo aukų.

"Austrijos diplomatai nesviruodami tvirtina, kad karo priežastimi esanti Serbija, kad jos propaganda prieš Austriją ir noras atskirti nuo šios kai kurias monarchijos srytis privertęs, girdi Austriją imties rinklo. Bet ar taip ištikrųjų yra? Tiesa, atskiri Serbijos pavaldiniai praskalto šiaip ar taip dalyvaudami Prano-Ferdinando užmušime. Tiesa, gal ir tai, kad Serbijos visuomenė buvo priešingai Austrijai srovių. Bet kol valstybė neperžengė tautų teisės, niekas negali iš jos reikalauti atsakomybės. Austrija gi pažiūrėjo į tai visai kitoniškai. Už Prano-Ferdinando užmušimą ji apkaltino serbų valstybę ir paskelbė jai tokius reikalavimus, kurių išpildymas žemina Serbiją, kaip savarankią valstybę, nes užgauna jos suverenitetą.

"Tečiau Serbija prižadėjo išpildyti daugumą Austrijos reikalavimų parodydama tuo didelį savo nuolaidumą. Ji sutiko paskelbti savo oficioje žeminantį jos savimeilę pranešimą: "apsiėmė permąstyti spaudos įstatymus ir užginti visokią agitaciją prieš Austriją; ji prižadėjo uždaryti draugiją "Narodna Otraba" arba bi kokią kitą, kuri būtų priešingai Austrijai. Pagaliau Serbija davė prižadą permąstyti pagal Austrijos noro mokslo programą ir tt. ir tt. Vieni žodžių, Serbija davė tokį patenkinimą, kokių tik galėjo duoti nepriugulminga valstybė. Bet Austrijai ir to pasirodė maža, taip maža, kad ji neberado kitos išeigos, kaip paskelbti Serbijai karą. Aišku, kad Austrijai rūpėjo daugiau kaip patenkinantis Serbijos atsakas į jos ultimatumą. O kas jai rūpėjo, atspėti nesunku, jeigu tik turėti omenį jos politikos siekimus.

"Reikia žinoti, kad Austrija senai jau geidžia atsiesti tvirta koja Adrijatikos pakrantę. "Drang nach Suden" — senas ir plačiai žinomas Austrijos politikinių svajotojų obalsis. Žiurint iš to atžvilgio į Austrijos-Serbijos kraujuotą susidurimą, jis pasidarys daug suprantamesnis.

"Tas susidurimas gresia

dabar pavirsti Europos karu. Tai būtų baisus atsitikimas, bet irgi nesuprantamas, jeigu į jį žiūrėti prisilaikant istorinės perspektyvos.

"Mes jau pripratome skaityti žinias apie Europos valstybių nepaprastą ginklavimą. Laikui bėgant vis didesnės ir didesnės aukos buvo nešamos ant karo dievų aukuro. Kiekviena valstybė, bijodama palikti kitų užpakalyje ginklavosi reikalus, skubinosi nešti tas aukas ir tuo pačiu spyrė vėl ginkluotis savo priešiniams.

"Bet ilgai negali eiti valstybių ginklavimos lenktynės, nes militarizmo našta darosi vis labiau nepakeliamą. Ir daugelis spėjo, kad toms baisioms lenktynėms gal padės tik Europos valstybių karas. Tam karui pradėti didelės priežasties nereikėtų. Santykiai tarp valstybių pasidarė taip įtempti, kad dėl menkos kibirkštėlės gali kilti baisus gaisras ir savo ugnies bangose paskandinti visą Europą. Ir jei ne šiandien, tai rytoj turi taip atsitikti.

"Dabar tas spėjiojimas lig ir išsipildė jau. Gana buvo austrams paleisti į Serbijos pusę pirmuosius šūvius, kaip visos didžiosios valstybės nervingai atsiliepė į tą atsitikimą. Visų valstybių laivynai stovi prisirengę į karą. Kariuomenė mobilizuojama. Visi dar laukė, ką pasakys Rusija, su kurios aktyviu įsijojimu labiausia rišama Europos karas. Bet štai gaunama žinių, kad ir Rusijoj jau paskelbta mobilizacija.

"Rusijoj, Anglijoj, Prancūzijoj ir Vokietijoj pradėdama manyti, kad užstojo valanda kardu ir ugnimi išrišti klausimą "žut-but" Europos valstybių, nebepelelianciu militarizmo jungo. Iš visur gaunama žinių, kad tai vienur tai kitur minia jau gieda imnus karo dievui.

"Bet Europos karas tokį didelį smugį užduotų visai žmonijai, kad vis dar netiki, jog jis įvyks. Norėtusi manyti, kad Europos visuomenė tiek jau yra kulturinga, kad ji atidės tą karą ne tik rytojui, bet ir visam laikui.

Kitame numery "Lietuvos Žinių" paskelbtas sutirpintas caro įsakymas senatui, kuriame jis apšaukia 36 Rusijos gubernijoms mobilizaciją. Įsakymas skamba:

"Pripažinę karo meto reikalingumą kairiuose kariuomenės ir laivyno dalyse, šiam dalykui įvykinti, einant Musų įsakymais, duotais karo ir jurų ministerijoms, įsakome: paimti kariuomenės žemumus at-sarginius, parupinti arklių, pakinkalų, vežimų iš gyventojų.

"O 1) Kostromos, Maskvos, Vladimiro, Zemojo Naugardo, Kazanės, Kalugos, Tulos, Rezanės, Orlo, Voronežo, Tambovo, Pėnzos, Simbiro, Kijevo, Kursko, Podolės, Poltavos, Charkovo, Besarabijos, Chersono, Ekaterinoslavo, Tauridos ir Astrachanės gubernijose ir 2) kairiuose Vologodų, Viatkos, Permės, Ufos, Orenburgo, Saratovo, Jaroslavo, Tverės, Smolensko, Černigovo, Volynės gubernijų apskrityse ir kairiuose Dono kariuomenės bei Uralo apygardų apskrityse apskelbti karo metas ir paimt kur kiek reikiant atsarginių kazokų, pašaukti tarnybon: a) atsarginius kariuomenės ir laivyno oficerius, klasės valdininkus ir kitus pagal tam dalykui įsakymo 1910 metais, b) oficerius ir valdininkus, skiriamus kazokų kariuomenėn, c) pirmojo razriado daktarus, farmaceutus, veterinarus, kuriuos pažymi 1910 me-

tų mobilizuojamų sąrašas. "Senatas nepalikis nepadaręs reikiamo sutvarkymo. (Originale parašyta MIKA-LOJUS)."

Kaip matome, mobilizuojamų gubernijų sąrašas visai nėra paminėta Lietuvos ir kitų visų parubežinių gubernijų, kuriose turėjo ištikti ir jau ištiko mušiai, nors tose gubernijose pirmiausia buvo apšaukta mobilizacija. Aišku — jas iš sąrašo išbraukė cenzūros ranka.

Bestatant šią peržvalgą gavome da vieną "Liet. Žinių" numerį. Laikraštis puse sumąžintas, vienas tik lapelis. Nuo redakcijos atspausdinta skaitytojams pranešimas, kuriame sakoma, jog dėl karės aplinkybių "L. Ž." gali arba visai neišeiti, arba eiti nereguliariai, (du kartą per savaitę ar net ir rečiau). Beto, laikraštis galbūt ir visai sustabdytas. Nuo rugpjūčio 4 d. visi Vilniaus laikraščiai liko po aštria karo cenzūra.

Paskutinis "L. Ž." numeris jau aiškiai rašo apie pranešimą, kad šis laikraštis neįvyks ir Lietuvos gyventojus sako:

"Taigi karas jau prasidėjo ir mums pasiliek tikrai nusi-lenkti prieš įvykusį faktą.

"Bet šiuo sunkiu ir pavojingu karo metu mes, kurių nepasaukė kariuomenė, neturime nustoti dvasios stiprumo, neturime nuleisti rankų. Daugelis šeimynų išleido vienatinį savo maitintoją — darbininką — tėvą, daugelis motynų — savo vienatinį sunų; kiti — brolius, kiti — gimines. Neužmiršime, kad tie visi, kuriuos šiaip ar taip palietė karo sparnas, reikalingi ir dvasinės ir materialinės paramos. Tat be tuščių žodžių, be garsių klyksmų, gausiai ir draugiškai spieskimės talkon, jungkime drauge savo darbą ir žmoniškumo vardan, nenustodami drąsos ir vilties, suteikime jiems tą savo pagalbą.

Tai tikias žinutes atnešė Lietuvos laikraščiai.

SOCIJALISTAI PRIEŠ KARĘ

Kad socialistai buvo priešingi kare ir dėjo visas pastangas jos sulaukymui, tai aiškūs patvirtintais dešimties metų faktas. Jei jie vėliau prisidėjo prie karės, tai tik dėlto, nes buvo prie to priversti. Visose kariaujančiose valstijose buvo apšauktas stiprus karo stovis ir tas sulaukė kiekvieną pasipriešinimą.

"Lietuvos Žinios" apie vokiečių ir italų socialistus rašo:

"Bavarijos sostinėje Miunchene liepos 15 d. š. m. buvo didelis socialistų mitingas. Socialistai buvo susirinkę už protestuoti prieš sąžinės laisvės varžymą, apsiėmusį tuo, kad Bavarijos vyriausybė prasišalino iš mokyklų doros mokslo mokymą. Bet susirinkusieji ne tiek kalbėjo apie doros mokslo prasišalinimą, kiek apie gresiantį karą. Susirinkimas griežtai protestavo prieš karą. Dabartinės tautos jau kiek kulturingos, kad jos negalintios ir neprivalančios viena kitą naikinti.

"Avanti!", Italijos socialistų organas, straipsnyje: "Kas daro Italijai, jei karas kiltų", rašo: "Italijos darbininkai sutraukys trijų valstybių (Austrijos, Vokietijos ir Italijos) sąjungos ryšius, jei tik italai bus verčiami nors kraujo lašą pralieti dėl svetimų jiems reikalų.

"Jei Italijos vyriausybė nenori sau galo rasti, ji turi paskelbti absoliutą neutralitetą. Jei pati vyriausybė to nepadarysianti, tai darbininkai ją tai padaryti priversia."

"Austrijos darbininkai irgi neatsilieka nuo kitų šalių savo

draugų. Kuomet Vienoj buvo paskelbta kad su serbais prasidėjęs karas, tai darbininkai tą žinią sutiko verksmu. Darbininkės, darbininkų žmonos, sesers ir sužiedotinės graudžiai verkia gatvėse ir savo namų prieangiuose. Nega-lėdami viešai protestuoti prieš karą dėl paskelbto Vienoje karo stovio (Musų pabraukta. Red.), darbininkų minios rinkosi prie savo laikraščio "Arbeiterzeitung'o" redakcijos, kad bent tyliu nusiminimu išreikšus savo protestą."

Kaltinti socialistus, jog jie nepasipriešino kare ir jį rėmė, būtų da peranksti ir todėl nesąmoninga, nes tik kare pasibaigus tas dalykas tegalės paaiškėti.

"Kataliko" pastabos.

"Kataliko" redakcija, kaip matyti, ima savo laikraščiu pasatabas iš svetimauciu laikraščių. Kartais skaitai "Kataliko" redakcijos pastabą, o jautiesi, kaip kad skaitytum lenkų laikraštį. Kartais-gi tos pastabos taip netikusiai išverstos, kad ir prasmės negalima suprast. Pavyzdžiui, "Kataliko" 41-mam numery randam tose "pastabose" šitoki šūpinį:

"Tuo tarpu žinomas Šv. Valtijų pasiryžimas metė Anglijai "atmink", kad štai yra baisus priešininkas, kuris po Anglijai gali pasisavinti visą hegenomiją ant vandenynų. Šv. Valtijos kadangi apreiškia, kad liglaikiinių jurių potentatų karo metu jos ima tvarkyti visą komunikaciją ant vandenynų."

Ši pastaba, matomai, versta iš anglų laikraščio, todėl ir išėjo su visomis "hegenonijomis" ir "potentatomis", kurios "Kataliko" pastabose taip tinka, kaip šuniui penkta koja.

Visuotinas Lietuvių Suvažiavimas.

Praėjusioj savaitę, 1,2, ir 3 spalį, Brooklyne buvo visuotinas Amerikos lietuvių suvažiavimas Lietuvos šelpimo reikalais. Suvažiavimą atidarė p. Račkauskas, "Tėvynės" redaktorius, paaiškindamas suvažiavimo tikslą ir svarbumą. Toliau buvo pakviesti kalbėti d-ras Šliupas, Lietuvos demokratų atstovas p. Rimka, "Naujienu" redaktorius drg. Grigaitis, "Keleivio" redaktorius Michelonas, dr. Drangelis ir p. Živatkauskas, S. L. A. prezidentas. Del stokos vietos, išreikštų kalbėtojų nuomonių negalim čionai paduoti. Kiekvienas jų pabrėžė, kad Lietuva dabar randasi didžiausioj nelaimėj ir Amerikos lietuviai privalo ją šelpti.

Kalboms pasibaigus, pradėta skaityti mandatai. Pasirodė, kad delegatų pribuvo apie 280. Priėmus mandatus tuojaus išrinkta suvažiavimo prezidiumas: pirmininku K. Gugis, jo padejėju S. Gegužis; raštininku A. Lalis, jo padejėju J. O. Širvydas. Komisijon rezoliucijoms rašyt inėjo P. Grigaitis, S. Michelonas, J. Šukys, A. Ramanauskas ir dar keliai. Komisijon įnešimams tvarkyt — J. Smelstorius ir Jurgelionienė. Nutarta išnešti prieš karę rezoliuciją. Tuomi pirma diena ir užsibaigė.

Vakare buvo prakalbos. Kalbėjo drg. Grigaitis, d-ras Šliupas, p. Šliupienė, kunig. Mickevičius ir dar keliai. Kalbėtojų programe buvo ir Bagočius, bet prakalbų komitetas jo vieton pastatė kitą kalbėtoją.

Ant rytojaus katalikiškųjų draugijų delegatai įnešė protestą prieš d-ro Šliupo ir kn.

Mickevičiaus kalbas, kuriose buvo užgautas tikėjimas ir Romos katalikų kunigija. Pirmininkas paaiškino, (jog suvažiavimas su tom prakalbam nieko bendro neturi, jos buvo surengtos vietos žmonių, kaip ir visuomet prakalbos yra rengiamos. Katalikai nusiramino. Rezoliucijos komisija pristatė rezoliuciją, kurioje pasmerkiama dabartinė karė ir draugijos sistema, kurioje tokios baisios žmonių skerdynės yra galimos ir net neišvengiamos. Rezoliucija priimta smarkiu denu plojimu. Paskui dr. Šliupas pastebi, kad negana tik pasmerkti karę, bet reikia da nurodyt, kas daryt, kad karių nebūtų, ir tuojaus įneša rezoliuciją, reikalaujančią suvienijimo Lietuvos su Latvija. Kyla ginčai, kurie traukiasi iki pat pietų, ir galų gale d-ro Šliupo rezoliucija lieka atmetama. Rezoliucijos autorius pašoka ir sušunka: "Vyrai, kvailą darbą padarėt!" Nuo šitos valandos tautiečiai pradeda prikašit socialistams, kad šie per daug partiviški, atmetą visus tautiečių sumanymus. D-ras Šliupas jaučiasi daugiausia įžeistas ir per pietus grasina socialistams, kad tautiečiai skirsis.

Po pietų svarstyta Lietuvos šelpimo klausimas. Nutarta steigti fondą ir rinkti aukas. D-ras Šliupas patarė išleisti tam tikrus ženklelius (štampos). Socialistai paremė ir įnešimas priimtas. Ženklelių kaina — 5c. Fondui valdyti nutarta išrinkti komitetą iš 12 ypatų. Kilo klausimas, ar tokį komitetą rinkti suvažiavime, ar pavesiti tai organizacijoms: S.L.A., L.S.S. ir S.L.R.K.A. Tautiečiai laikosi pastarojo būdo. Socialistai nurodo, kad taip būtų labai neaprak-tiška: pavedus organizacijoms, rinkimai galėtų užsitraukti labai ilgai, o tuo tarpu jau reikia rinkti aukas; negana to, jei tokį komitetą rinktų tiktai S.L.A., L.S.S. ir S.L.R.K.A., tai pašalpinės draugijos ir politiški klubiškai negalėtų tokiuose rinkimuose dalyvauti. Nutarta rinkti suvažiavime. Toks komitetas turi susidėti iš 12 ypatų. Kasierius nutarta rinkti po kauceja \$10,000. D-ras J. Šliupas pasakė, kad kasierius turi but bepartvyškas žmogus; tokiu žmogumi yra S. L. A. išdininkas, p. Paukštys iš Pittstono. Jeigu jis bus išrinktas, tai, girdi, mes tuomet susitaikysim. Tai buvo jau kaip ir ultimatum socialistams: balsuokit už p. Paukštį, kitaip suvažiavimas skils. Iš socialistų pusės Michelonas ant to atsakė, kad p. Paukštys yra geras žmogus, bet jeigu norima, kad kasierius būtų visai bepartvyškas žmogus, tai p. Paukštys tuomet jau nelabai tiktų, nes jis yra aiškus tautininkų partijos šalininkas. "Todėl aš perstatu p. Kazimierą Sidlauską, So. Bostono aptiekorių. Tas žmogus į jokiais partijais nesikiša ir yra bepartvyškas pilnoj to žodžio prasmėj." Pasiūlymas priimta. Tautininkai vistiek rekomenduoja p. Paukštį. Daugiau kandidatų nebuvo ir iš dviejų prasidėjo rinkimai.

Kada raštininkas, suskai-tęs balsus, paskelbė, jog balsų didžiama kasierium išrinktas p. K. Sidlauskas, tautininkai sukilo ir nori apeleisti svetainę. Pasidarė triukšmas. Pirmininkas muša plaktuku ir verčia prie tvarkos. Svetainė užia.

"Vienybės Lietuvninkų" leidejas Ambroziejus šokinėja kumščias sugniaužęs ir šaukia visa gerkle: laukan socialistai, čia mūsų salė pasamdyta, ne jūsų! Taip pat

šaukia Kundrotas, Liutkauskas ir kiti socialistų priešai. Socialistai sėdi sau ramiai ir žiuri, kas toliau bus. Šiaip taip triukšmadariai nusiramino. Pirmininkas atsišaukdamas į Šliupą pasakė: "Štai yra žmogus, kuris randasi tų žmonių tarpe, tegul jis nums pasako, ko jie nori ir kam jie kelia triukšmą!"

D-ras Šliupas suvertė visą bėdą ant socialistų, buk jie tokie nenuolaidūs, kad su jais susitaikyt negalima. Toliau iš jo kalbos paaiškėjo, kad jie, tautininkai, norėjo išrinkti savo pažiūrų kasierių, bet kad didžiama išrinko kitą, už tai jie sukėlė triukšmą. Paskui atsiestojė kalbėt Strimaitis ir pradėda verst ant socialistų nebučiausius daiktus. Poni Šliupienė atsistojus ant pagrindų šaukia į Sidlauską: "Jeigu tu esi žmogus, jeigu tu esi lietuvis, tai aš šaukiu, aš meldžiu tavęs, ponas Sidlauske, buk toks geras, atsisakyk, tegul lieka ponas Paukštys!" Pakol tautiečiai kalba, socialistai sėdi ramiai; kaip tik pradėda kalbėt socialistai, tautiečiai staugia nesavo balsais. Iš jų visų atsižymi Kundrotas ir "Vienybės Lietuvninkų" leidejas Ambroziejus.

Galų-gale p. Sidlauskas praneša, kad jis rezignuoja, bet su ta išlyga, kad ir p. Paukštys rezignuotų. D-ras Šliupas atsako: "Ponas Paukštys rezignuoti nemano!" Tuomet ir p. Sidlauskas ne rezignuoja. Ponas Bagočius duoda patarimą, kad abudu būtų kasieriais. Socialistai ir katalikai ploja rankomis, bet tautiečiai rėkia, kad ne. Jie sako, tegul p. Sidlauskas bus joms kasierium, o p. Paukštys bus mums; tegul buna du fondai ir eikim lenktynių, kurie daugiau surinks aukų. Jiems nurodoma: socialistai gali įsteigti fondą ir be jų patarimo, bet čia eina klausimas apie vieną bepartvyj fondą. Suvažiavimas negali steigti socialistams arba tautiečiams fondų, jis gali ir turi steigti visų lietuvių fondą. Tautiečiai vis nesutinka. Tuomet atsistoja katalikų delegatas p. Česna ir atsišaukia į tautiečius šitokiais žodžiais: "Vyrai, ką jūs darot? Jūs įsteigsite fondą socialistams, įsteigsite tautiečiams, o kur-gi mes, katalikai, dėsimės? Kur-gi mūsų fondas? Kodėl jūs nenorit pasiduot didžiūmai? Gal jūs bijotės, kad Sidlauskas nebūtų socialistas? Aš esu katalikas ir katalikų draugystę atstovauju, bet balsavau už Sidlauską, nes aš žinau, kad jis yra teisingas ir atsakantis žmogus. Iš Mass. valstijos yra 12 katalikų delegatų ir jie visi balsavo už Sidlauską. Kodėl jūs jo bijotės? Pasakykit, kur katalikiškos draugijos turės siųsti aukas, jeigu jūs neįsteigsite šiandien vieno fondo Lietuvai šelpti?"

Tie žodžiai padarė į tautiečius tokį įspūdį, kad jie tuoj lovėsi triukšmą kėlė ir sutiko steigti vieną fondą su dviem kasieriais: Sidlausku ir Paukščiu. Suvažiavimas išrinko Lietuvos šelpimo komitetui pirmininku K. Gugį ir da devynis vyrus, kuriems urėdus paskirstys jie patįs.

Tuomi suvažiavimas ir užsibaigė.

Delegatas.

PAUKŠTELIAI.

Ar į svetimą šalę
Lekt paukšteli ketini?
Ar į svetimą širdelę,
Leist nagučius mėgini?
Nors ir aštrus tie nagučiai,
Zaisda rėžia jie giliai.
Bet... nulužti nabagučiai.
Gali greitai... ir skaudžiai!

J. J. Strazdelis.

Balsas iš Lietuvos.

Nesmagi žinia aplėkė Lietuvą plačiai. Pasklydo gandas, kad bus su kaimynu vokiečių karas. Ir visi šių dienų apsiereikimai apie tai liudija. Visoj Lietuvoj paskelbtas karo stovis. Kareiviai net iš Rusijos gilumos traukiami Paprusės pasienin. Mariampolė, Vilkaviskis, Naumiestis gruste prigusti kareiviai. Patrankos, kulkasvaidžiai, riogso pas kuriuos-nekuriuos ir kazarmėse. Kareiviai raiti pasienių jodinėj. Visi didesnieji keliai ar tai sušaukų žmonių ar pačių kareivių sergiami. Vokietijon nueiti nebegalima. Vakar dieną sušaukė visus vietos atsargos lietuvių kareivius, kitaip tariant mobilizaciją paskelbta. Kiek buvo asarų, vaitojimų!... Kiek prakeiksmo siūsta šios dienos tvarkos valdytojams...

Žmonės laukų dirbti nenoriai eina. Apdirbsi, suveši javus — o ar žinai ką rytojus siulo, kam teks tie javai — taip ne vienas mano. Žmonės buriais vaikščioja ir klausinėja vienas kito kas bus?

Bet netik karo žinia sudrumstė Lietuvos ramumą mutį gyvenimė. Aplinkiniams keliams niekeno neplatinama lanko kita žinia. Jina eina iš lupų į lupas, visiems tydomis, paslapiai skelbiama, kad ten toli ant Nevos krantų Peterburge neramu... Savaitės dvi atgal ir vėl Peterburgo gatvės liko darbininkų krauju nuplautos.

Ir vėl caro budeliai į alkanų darbininkų minią paleido šūvius ir nuskynė suvirš 200 darbininkų ir arti tiek sužeidė... Nevienas išgirdęs tą žinią užklausia: užką-gi, užką-gi žmonės šaudomi? Užką-gi šaudo alkanus darbininkus? Dėlko-gi jų liejas kraujas netik čia Rusijoj, bet visam pasaulij? Užtat, kad duonos, teisybės jie trokšta.

Ir išgirdęs tą žinią Lietuvos darbo žmogus sukanęs dantis, nekantos paimtas sušunka. Jei karas bus ir jam galas. Kiekvieno širdis viltimi plaka, kad jau austa gyvenimas, jau darbo žmonių minios atbunda ir neboli tos dienos, kuomet caro jungas žus!

Retai ir retas kas iš Lietuvos gyventojų netiki, kad Rusijoj antros revoliucijos nebus. Ir visi laukia jos! Vos tik miestuose didesnis bruzdėjimas pasidaro, tai kaime atsiranda pranašai, kurie skelbia, kad tuoj ir Lietuvoj tas pats bus, o kiti tamsesnieji tvirtina: "Jau ir Lietuvoj 'ciclistų' priviso, tik jie viešai kol kas nepasirodo."

Tuli-gi laukia, trokšta jų. Štai vienas mažas žmogus atsidusęs man taria — kad tai Dievas vėl tų socialistų atsiųstų, tik mažu būtų kitaip.

Tai tokis dabar Lietuvos paprusės upas ir padėjimas. Kaunas. Rugp. 2 d.

J. Beširdis.

ŠVIESKI SAULĖS SPINDULĖLAI.

(Skiriu seselei, O.J.Str-tei.)

Švieski saulės spindulėli,
Mano širdį atgaivink,
Numesk vargų sunkią našta,
Nuludimą išnaikink!...
Aprėdykie žaliais rubais,
Musų pievas ir laukus
Ir prašalink musų vargus,
Lai jų daugiau nebebus...
Tegul grįžta vėl paukšteliai,
Ir vėl linksmina visus,
Tegul jų skardus balseliai
Skamba po laukus, miškus...
J. J. Strazdelis.

KORESPONDENCIJOS

AMSTERDAM, N. Y.

Ir jie sakė prakalbas.

Rugsėjo 13 d. buvo prakalbos bažnytinėje svetainėje, kurias parengė kn. J. Zydanavičius su tikslu, kad apšnekėtų apie gelbėjimą Lietuvos. Pirmiausia kalbėjo kunigas J. Zydanavičius persitardamas kalbėtojus. Jis trumpai pabrėžė, jog Europoje yra karė, apie kurią pakalbės šv. Kazimiero mokyklos vaikų "profesorius." Jis tuo pačiu sykiu perstatė kun. Pežą, kuris, buvęs, plačiai ir aiškiai pasakys apie Lietuvą ir jos dabartinį stovį. Ant galo dar pridėjo, jog visa, ką tie du kalbėtojų pasakys, imkite sau į širdis.

Na, ir prikalbėjo. Pirmas kalbėtojas "profesorius" Račkauskas beveik viską iškalbėjo apie karę, kas tik buvo rašoma ant antgalvių "Draugo" ir "Žvaigždės" nuo pradžios karės iki šiuo laikui.

Jis kalbėjo su tokia energija, kad žmonės vieni miego pradėjo norėti, o kiti pradėjo šnypsti iš žvėrblius iš kanapių baidydami, kad kalbėtojas nustotų kalbėti ir jį širdį "griaučines." Antaras kalbėjo kun. P. Tas irgi atsizvėmė. Jis savo žodžius taip brangino, kad daug žodžių nedavė niekam išgirsti, kaip tik sau. Betgi jo kalba buvo daug įdomesnė ir labiau užimanti už "profesorius" kalbą. Tas kunigėlis ant tiek buvo patriotiškas, kad nurodinėjo visus kelius, kokiais lenkai nuo mūsų užsitarnavo neapykantą ir nabagas, nors turėjo tikslą kalbėti prieš karę ir jos nenaudingumą, bet nepasitaisė, kad jis karę skelbė išdėstydamas neapykantą tarpe lenkų ir lietuvių.

Žmonių buvo pilna svetainė, nes kunigėlis jiems paliepė ateiti. Laikė prakalbą langai visi buvo uždaryti, turbūt, kad neatkreipti atyda sveikatos užveidžetojo, arba gal, kad žmonės intuizė iš "garsios" kalbos nešoktų per langus ir nebėgtų į "Chicago Visuotiną Seimą" Lietuvos gelbėti. Po prakalbų kun. J. Zyd. ragino visas draugijas siusti delegatus į "Chicago Visuotiną Seimą" nežiurint politišku nei religišku pažvalgu, bet kada delegatai buvo išrinkti, tada kunigas nedavė paliudijimo vienam delegatui sakydamas, kad jis ardo parapiją ir yra "negeras" katalikas.

Cia tai ir pasirodė kunigų skelbiamas "bepartyvumas." Senas Amsterdamietis.

ANSONIA, CONN.

Ką pripasakojo ponas Širvydas.

Ansonijos Liet. Suvienytos draugijos, rugsėjo 27 d. parengė prakalbas. Kalbėjo p. P. O. Širvydas "Vien. Lietuvninkų" redaktoriaus.

Pradžioje prakalbos išpeikė Chicago klerikalus už "saulaišką" sušaukimą Seimo, tuo pačiu atvėju sudrožė gerai ir socialistams. Jo žodžiai: "Pagal mano nuomonę Brooklynė bus su tais reksniais tašimosi per Visuotiną Seimą, nes socialistai riksmas viską užbaigia." Vokietijos socialistai giedodavę, jog kilus kare greitu laiku užgesinsią liepsną, nes Vokietijos socialistų partija skaitlinga, be to daugybė darbininkų unijistai. Bet kilus kare socialistai pirmieji stoje į armijų eiles.

Ilgai kalbėjo apie karę, bet nė vienu žodžiu nenurodė kas sukelia karę ir dėl kokios priežasties kyla karės, nes juk čia būtų išsiai-

škine, kad karių priežastis yra patriotizmas, kurį p. Širvydas taip skelbia ir užtarauja "V. L."

Vėliau buvo pakeltas klausimas apie Lietuvos autonomiją ir kas balsuos už republiką ir kas pilną autonomiją ar savivaldą. Šalininkų radosi prie visų trijų klausimų. Tik pažangesni žmonės, tie susilaikė nuo balsavimo, nes ne visi tiki, kad Gabriui su jo vyčiais pavyks iškariauti autonomiją Lietuvai, lygiai kaip jos iš caro neišprašys nė Yčas su kun. Laukaičiu.

Toliau kalbėjo, kad renkamos aukos Lietuvai nebus skirstomos pagal partijas, nes Lietuvoj nesą partysvikių žmonių. Buvo, girdi, kada tai atsiradę kokie ten social-demokratai, jie tik ginčais viską atlikdavo.

Mat, kokia grynai patriotiška liogika!

J. B.-kas.

MONTELLO, MASS.

Rugsėjo 29 d. buvo suauktas skubus susirinkimas Lietuvių piliečių ir šv. Roko draugijos, kad išklausti Mass. konferencijos delegatų nutarimus.

Cia turiu paminėti ne tiktingą pirmininko pasiūlymą, kuris pradžioj susirinkimui paliepė prasišalinti visiems neprigulintiems dr-jų ir moteris su vaikais ir tos turėjo prasišalinti. Tokia taktika mės atbaidome tik nuo savęs narius ir verčiame eit prie klerikalinių dr-jų (šv. Roko dr-ja yra laisva).

Delegatai buvę So. Bostono konferencijoj Vaicūnas ir Grigas išdavė tokius raportus, girdi, ten nieko gero nebuvo girdėti ir ta konferencija buvusi nelegališka, jei tokis busiųjų ir New Yorko Seimas, tai geriau į jį neįsiti suvis delegatų, nes Bostono konferencijoj kai kurios draugijos turėję po 10-11-14 delegatų. Grigas taipgi aiškino, buk ir New Yorko Seimas busiųjų nelegališkas ir tik išdavus A. Vaitkui raportą paaiškėjo, kad konferencija buvo gera ir nutarė daugybę svarbių dalykų. Jų dalyvavo 105 delegatai iš 30 organizacijų, juk po 3 ir tai turim 90, tai iš kurgi ten galėjo būti po 10-14 delegatų nuo vienos dr-jos. Publika pradėjo raudonėti ploti. Iš abiejų dr-jų liko pasiūsti New Yorko Seiman delegatai.

Vietinis.

CHICAGO, ILL.

Naują bažnyčią statant. Skaudžius juokų pasekmės.

Pradėjus ant 18 gatvės statyti naują bažnyčią, katalikai pradėjo gretinties prie tautinių dr-jų išdo. Jie atsisaukė veik į visas tautines dr-jas, kad šios aukautų bažnyčiai. Viena dr-ja turinti savo išde, tik \$160.00 nori paaukauti \$25.00. Kitas vėl karštis katalikas ragina pasiskubinti su auka, kad ši dr-ja būtų pirma, nes tai busianti didelė garbė. Atsiradus priešingų, užmanymas atidėtas sekanciam susirinkimui, tačiau gali atsitikti, jog dviosios vergai aptuštins ir tautinių dr-jų išdo. Juk Romos trusto kapitalas Chicagoje siekia iki kiek milijonų dolerių, tokiu būdu išena, jog katalikai nori šelp kapitalistus. Argi tie žmonės ne aklai?

Dar nesenai Romos bažnyčia persekiojo visu smarkumu tautines dr-jas, o pirmievių dr-jų ir dabar nepraleidžia progos neiškeikė. Dabar-gi randasi apjakių, kurie tų persekiojimų nepaisydami, vėl nori glostyti klerikalus ir statyt mulkinimui

žmonių bažnyčias.

Ar-gi tai ne šlykštus dalykas duoti aukas tokioms įstaigoms nuo kurių mes esame atskirti ir kurios pastoja mums kelią prie apšvietos. Visų tų dr-jų, kurios remis bažnyčios statymą paduosiu vėliau vardus, kad visuomenė žinotų kur spiečiasi apjakių gauja.

Chicago kunigai pradėjo vesti labai aštrią kovą prieš pirmievių laikraščius, nėra to nedėdienio, kad ne išniekintų jų ir nepaskelbtų parapijonams, kokie tie laikraščiai yra "baisūs." Vairkams lankantiems parapijines mokyklas yra draudžiama pardavinėti "Naujienas", iš tos priežasties vaikų skaičius pardavinėjančių "N." žymiai sumažėjo. Užklausti vaikai sakosi, jog kunigas prigruomenęs ir liepęs neparavinėti nekatalikiškų laikraščių.

Lietuvis Pranas Jereminas, rugsėjo 13 d., grįžęs nuo darbo atsisėdo ant "porcaus" (tvoros), jo moteris eidama pro šalį norėjo pajaukauti ir ant nelaimės pateikė ant išmušto lango stiklų, stiklai sulindę šonan perskrodė vidurius ir jis už valandos mirė.

Kitas lietuvis Pranas Grudz-kas, Argo, Ill., nuėjęs į kitą grįčią atsistojo arti laiptų, vienas ten buvusių pastumė su ranka ir tasai krisdamas žemyn išsimušė ranką iš pečio. Kol susigydė kaštavo \$40.00 ir 6 savaites negalėjo dirbti.

Vis tai pasekmės negeistinių juokų. Reikia lietuviams būti atsargesniams su tokiais juokais. A. Booben.

ROYALTON, ILL.

Pavyzdinčiai sugyvena.

Šiame miestely yra 100 su viršum lietuvių. Didėsnė jų dalis dirba anglių kasyklose ir uždirba gerai.

Iš visų lietuviškųjų kolonijų kurias man teko aplankyti, royaltoniečių santai-kai ir pavyzdingas sugyvenimas pralenkia visas kitas kolonijas. Suprantama, kur gyvenybė, ten darbštumas ir veikimas visad pasekmingesnis. Didėsnė pusė lietuvių laikosi socialistų pusės. Taip va: tulas T. B. surašinėja tuos, kurie sekanciuose rinkimuose balsuos už socialistus ir lietuvių pasidarbavimu tikimasi išrinkti socialistą majorą.

Lietuviai turi savo neprigulmingą klubą, kuris puikiai gyvuoja, jis savo įjiegomis žada statyti svetainę. Dejuojama, kad nėra knygyno, bet ir jį gal įtaisys. Lietuviai turbūt čia dėlto stovi augstai susipratime ir vienybės laikosi, kad nebūčiau liauja su kunigais, nėra kam vienybę suardo.

Gyvena visi pasiturinčiai kiti net automobilis savo turi. Čia ir moteris vienybės laikosi. Nesenai maistui pabrangus juos pasijuto įnamių skriaudžiamos ir visos pasitarę vienbalsiai nutarė imti už kambarį \$2.00 savaitę. Žinoma, įnamiai turėjo sutikti su pakeltu mokesčiu.

Mielą butų, kad ir kitų miestų lietuvių taip sugyventų. Nekaltas Avinėlis.

SPRINGFIELD, ILL.

Dauguma anglių kasyklų pradėjo dirbt po senovei, bet yra da ir po pusę laiko dirbančių. Norint gauti pirmiau turi pragrēt darbininkais bei dirbtuvių užvaizdomas keliatą dolerių arba duoti kyšį, tik tada darbo duoda.

Mažas Velnukas.

HERRIN, ILL.

Nesenai buvau į šį miestelį užkviestas liudininku prie išėmimo tulam lietuviui pilietišku popieru.

Pirma tasai žmogus man buvo žinomas, kaip sąžiningas ir susipratęs draugas, bet dabar pasirodė visai kas kita. Jo moteris tuoj pasigyrė, jog laiką "karčemą" ir biznis gerai einas. Tuo tarpu jėjo ir jis pats ir pradėjo išmetinėti korespondentams, buk jie rašydami į laikraščius apie slapstias smukles kenkia jų bizniui.

Nežinau kuom tas būtų užsibaigęs, bet atėjo svetimas žmogus išsigerti alaus ir musų ginciai nutruko... Nespėjo žmogus išgėręs bonką ir užmokėjęs 10c. iš-eiti, kaip štai įeina jo moteris ir klausia ar nebuvo jos vyras, smuklininkas užsigynė, jog nebuvo, nors aš pats mačiau, kad davė alaus ir emė dešimtuką.

Minėta moteris verkė, kad vyras prisigėręs mušasi ir prašė geruotoji, kad neduotų jam gerti, bet kaip matyt smuklininkas visai neatboja, nors pereitą žiemą, kada sykiu gyvenome sakydavo: "Jonai arba Petrai, žiurėkite P. savo pačią muša, nuimkite paveikslą." L. S. S. 21 kuopos nariai labai dejuoja, kad panaikinus viešas smukles, o atsidarius slaptom, kurių yra penkis sykius daugiau negu buvo viešų, visas veikimas apsi-stojo, nes nebegalima jau nei susirinkimų sušaukti, nei į prakalbas žmonės besilanko, nes dauguma per-siėmė girtuoklyste. Suti-kus keliatą moterų, visos nusiskundė ant slapto smukliu, kad tvirkina jų vyrus, kurie gavę mokesčių visą pragerią, neliuką nę "gro-serninkui" užmokėti. Ne-kurios jau badauja, su savo mažais vaikučiais. Pasi-baisėtinai dalykas! Ne ma-žiau baisus už Europos karę!

Todėl apšviestiesni draugai socialistai ir tautininkai, gelbėkime jaunąją gentkartę, ant kurios mes pasitikime ateityje; gelbėkime savo motinas, seseris ir moteris, kurios šiandien kenčia dėl girtuoklystės bado ir kumščiu smugius. Apskelbkime karę slaptiesms smuklininkams, priverski-me valdžią pildyt musų nutarimus. Kiek man teko patirti, pavienės moteris jau bandė skusties valdžiai, bet be pasekmių. Todėl patariu jums visoms susitarti ir skusties sykiu, nes organizuota kova yra pasekmingesnė ir tikiu, jog laimėsitė. Rašymas į laikraščius korespondencijų nieko nereiš-kia, o ir tie patys korespondentai, kurie rašinėja, yra visokiais būdais persekiojama.

Jonas Klimkunas.

DAYTON, OHIO.

Kunigas šmeizia S.L.A.

Čia yra S. L. A. 105 kuopa. Lietuvių yra 163 šeimynos, bet prie Susivienijimo kuopos tegriguli mažą saujalę. Vietinis kunigas per pamokslą pasakė, kas prigulėsiąs prie S. L. A., tai to neprisijąs išpažintin ir visai iškeikė S. L. A. 105 kuopą, išvadindamas šunų draugiją ir kitokiais epitetais. Mat, keliatas narių nepriguli prie parapijos ir neduoda bažnyčiai, tai kur-gi nekeiks.

Kunigėlis da pasižymi tuom, kad kas subatvakaris eina po butus kalėdomas. Užėjęs pas tulą P. D. rado "Laisvę" ir pasiėmęs išsinešė, nieko nė nesakęs ir jau 3 sykius taip padarė, patai-ko ateit kuomet da nepers-kaityta. Vienas, "Keleivio" tų.

Kunigėlis išgirdęs, kad kunigėlis taip labai godus prie pirmievių laikraščių, pasiuntė jam 3 numerius "Keleivio" ir kningutę "Kunigas Šmidtas." Už ką kunigėlis per pamokslą, iškeilęs savo šventas rankas ir žiurėdamas į bažnyčios palubę, iškeikė "Keleivį" ir socialistus.

T. R. Trokstantis.

BRIGHTON, MASS.

Pašelpinė vyrų ir moterų draugija "Vienybė" rugsėjo 20 d. buvo parengusi prakalbas. Diena buvo labai graži ir publikos būtų prisirinkę daug. Norint svetainė prakalboms buvo paimta 2 d. birželio ir pinigai sumokėti iš kalno už svetainę, bet kada nuėjom paskirtoji dienoj prie "Roddy Hall" svetainės durų, tai užvaizda pranešė, jog negalėsią gauti svetainės, nes žydai esą paėmę visai savaitei "mikuloms" švesti (Brightone žydai neturi sinagogos). Tokiu būdu paliko draugiją ir publika suvilioti. Beto, draugija turėjo iškaščių surengime prakalbų. "Vienybė" atspirašo publikos, kalbėtojų ir Cambridge'aus "Laisvės chorą", idant ne pyktų ant rengėjų, nes ta negražų pasiūlymą padarė svetainės savininkas, matydamas, jog daugiau pelnys atiduodamas visai savaitei. Tikimės, jog gerbiama publika nenustos lankiusis į musų prakalbas kada parengsim kitą sykį, o mes stengsimės toliau, kad panašių atsitikimų nebevyktų.

Dr-jos Komitetas.

CAMBRIDGE, MASS.

Dažnai tenka girdėti, tai nuo vietinių, tai nuo apylinkės miestelių pažįstamų lietuvių pasiskundimai, kodėl Cambridge'aus socialistai niekados neatsako "Ateityje" korespondentams šmeizikams, kurie visą laiką socialistus bombarduoja ir plusta. O gal tai esanti teisybė?

Draugai! Užtenka žinoti su kokia pretenzija gimė tasai laikraštis, kad išsklaidžius mintį atsakinėjimui jo ligoniams. Tie žmonės mato, kad socialistams puikiai sekasi ir neįstengia kitaip užkengti, tai ir pila ant jų galvos srutų. Rodos, reiktų būti vyrams, jog jie šmeiztais ir melais vis viena žmonėse įtekmės neigaus.

"Raudonoji Savaitė" nusiseikė puikiai. Per visus parengtus vakarus publikos buvo pilna svetainė. Išparduota daugybė literatūros, nemaža gauta ir "Kovai" skaitytojų, prie kuopos prisirašė 20 naujų narių. Tuli socialistai sako, kad "Raudonoji Savaitė" nusiseikė gerai todėl kad "vėžio" ligoniniai "vėzyje" mus garsino kone kiekviename numerį nuo pat jo gimimo.

Dalyvavusiems programme, o ypatingai draugams: Bekampiui, Akelaičiui, Kurkui ir Gegužiui — širdingai ačiū. "Vėžiui" už išgarsinimą — taipgi. Uranas.

BRIDGEPORT, CONN.

Arklys spirdamas užmušė lietuvi.

Rugsėjo 26 d. smuklininkas Domininkas Baranauskas sugrižo alų vežiojės ir iškinęs arklių norėjo su juo pažaisti: užkirto botagu, arklys pašokęs spyrė į augštą ir pataikė į smakrą taip smarkiai, jog visi galvos kaulai sutrupėjo.

Nuėžė ligoninėn jau mirsi. Paliko našlę su 5 vaikais, vyriausis jų tik 9 metų.

K. V. G.

SCHENECTADY, N. Y.

L. S. S. 15 kp. surengė trijose vietose prakalbas ir buvo užkviesti drg. F. J. Bagočiū, kuris ir kalbėjo rugsėjo 19 d. Albany, N. Y., 20 d. Schenectady ir 21 d. Amsterdame.

Jo tema buvo visose trijose vietose skirtinga. Aiškino šio surėdimo niekingumą, nurodydamas kas kal-tas tame. Pasakojo ką geru suteikia pasauliui karu-notos galvos: carai, karaliai ir visi monarchai. Perstatė kapitalizmą, kaip jis slėgia darbininkus. Aiškino socializmą ir kaip jį įvykint. Sako: "aš nenoriu, kad jus butumėt socialistais, pakol jūs patįs jo nesuprasit, o suprasit jį tik skaitydami socialistų raštus ir šviesdamies, protaudami. Socializmo neįvykins joki kalbėtojai nė pranašai, jūs patįs turite jį įvykint."

Drasiai galima tarti, kad Bagočiūs geriausia užganėdina publika. Publikos buvo apie 200, nežiurint, jog įzanga buvo 10c. Moterims įėjimas buvo uždyka, nes jos bijo socializmo ir mažai ir taip tesilanko į prakalbas.

A. J. Gudzin.

K. LAWRENCE'O TAU-TININKAI VEIKIA?

Tankiai matom klerikaliskai-tautiškuose laikraščiuose, buk socialistai juos šmeizija ir kenkia jų veikimui. O jie (tautiečiai) esą nekalti avinėliai. Bet ar ištikro taip yra? Paziūrėkime. Liepos 4 d. socialistai parengė pikniką, kad užbėgti socialistams už akių parengė tą pačią dieną ir S. L. A. kuopa. O juk jie gerai žinojo, kad socialistai buvo jau pirmiau nutarę rengt, tačiau "Ateityj" primelavo ant socialistų, buk jie norėję užbėgti jiems už akių. Vargšai prilipę liepto galą, nutilo. Bet ar ilgam? Socialistai parengė prakalbas rugsėjo 11 d., publikos buvo virš 300, ir visi ramiai užsilaikė laike prakalbų, nes drg. F. J. Bagočiūs kalbėjo apie "Raud. Sav." reikšmę ir darbininkų priespaudą, publika liko užganėdinta; tą liudija, jog patįs tikintieji delnais plojo. Reikiška patiko prakalba. O tautininkai rašo "Ateityj" jog publika nerimavo ir t. t. Patėmijom, kad "Draugas" savo No. 39, atsakė J. Zukauskui, paaiškindamas, jog jis ("D.") abejoja: ar ištikro taip buvo, kaip p. J. Z. piešė? Reikiška, "Draugas" netiki jog plovonėm kas ten buvo prirašyta apie tas prakalbas ir Bagočiū. Bent gėskaitytojų, prie kuopos prisirašė 20 naujų narių. Tuli socialistai sako, kad "Raudonoji Savaitė" nusiseikė gerai todėl kad "vėžio" ligoniniai "vėzyje" mus garsino kone kiekviename numerį nuo pat jo gimimo.

Dalyvavusiems programme, o ypatingai draugams: Bekampiui, Akelaičiui, Kurkui ir Gegužiui — širdingai ačiū. "Vėžiui" už išgarsinimą — taipgi. Uranas.

Tulas laikas atgal, atvažiavo iš Detroito vaikas. Išsykio tautiečiai bučiavo manė, jog ir jis prisidės prie jų kompanijos. Bet pamatę, jog nepučia vienon su jais dūdon, o socialistams padeda veikti, perpykę įskundė krautuvinkui, kad neduot valgyt. Tai taip patirtojai myli savo tautą. Girdi, stipk nevalges, jei neturi pinigų. Dilgė.

EAST CHICAGO, IND.

Čia yra apie 50 lietuviškų šeimynų, apie 200 pavienių vyrų ir apie 20 merginų. Vyrams darbai vidutiniški, bet merginos dirba daugiausia prie siuvėjų. Jų uždarbis nuo \$4.00 iki \$6.00 savaitei, tai tik pragyvenimui, o parėdams ir kitiems reikalams norint sutaupyti reikia susilaikyti nuo valgio. Sunkus gyvenimas. Merginų Patronas.

SHENANDOAH, PA.

L. S. S. 28 kuopos 27 d. rugsėjo buvo parengtos prakalbos. Kalbėjo drg. L. Pruseika "Laisvės" redaktoriaus. Publikos susirinko apie 500 ypatų ir visi ramiai užsilaikė, tik pertraukoj, kada pirmininkas pasirašė aukų dėl padengimo lėšų, tai tuli "galvočiai" išdumė pro duris. Kalbėtojas nupiešė visas baisenybes dabartinės Europos karės: nuosekliai išaiškino, kad tas žmonių skerdynes ir kraujo praliejimą surengė despotiški valdonai ir stambieji kapitalistai žmonių visai nesiklauso, nors ta visa skerdynė surengta žmonėms.

Taipgi ragino Shenandorio visus liet. draugijas, kad dalyvautų (pasiųsdamos po vieną delegatą) Visuotina-me Liet. Seime, kuris įvyks New Yorke.

Visa drg. L. Pruseikos prakalba žmonėms patiko, ką liudija delnų plojimas ir ramus užsilaikymas. Aukų surinkta padengimui lėšų \$9.79. Visiems aukautojams vardu 28 kp. tariau širdingą ačiū.

Tą patį vakarą L. S. S. 28 kp. išrinko vieną delegatą į Visuotiną Lietuvų Seimą. Atsilankęs svečias.

NEWARK, N. J.

Rugsėjo 20 d. Liet. Dukterų draugija surengė prakalbas padidinimui draugijai narių skaičius. Kalbėjo dr. J. Kasakevičius apie apšvietos reikalingumą ir drg. L. Pruseika apie moterų judėjimą. Jis išrodė jog tose šalyse, kur moteris turi lygias teises su vyrais politikoj, daug augščiau yra pakilus apšvieta ir civilizacija.

Draugijon prisirašė apie 50 naujų narių, išviso draugija dabar turės apie 120 narių. Palangietis.

SETTLE, WASH.

Panaikinkime smukles. Tankiai laikraščiuose maišosi žinių, kad vienur, tai kitur panaikina smukles ir tuomi apvalo miestą, o sykiu ir žmones nuo nesvarų ipročių.

Ateinančiame lapkričio mėnesy ir mes turėsime progą stoti kovon su smuklėmis ir panaikinti svaiginančius gėrimus. Reiktų darbininkams sukrusti ir balsuoti visiems išvieno už panaikinimą tų žmonių skurdą palaikančių urvų-smuklių.

Svaiginantie gėrimai atneša mums skurdą proto, dvasios ir kuno; ardo šeimynišką gyvenimą ir sėja tarp žmonių nesutikimą. Ką žmonės praleidžia girtuoklystei, galėtų geriau pavalgyt, švariau apsiredyt ir turėtų laiko ir skatiko įgyt apšvietai.

Kai nebus smuklių kiekvienas darbininkas eis tiesiai namo, dabar-gi jis praleidžia laiką prie baro. Vietoje pasidžiaugst savo šeimyna ima liarmą kelti pats nežinodamas ką daro, nes jo galva apsukta, o iš darbo einas žmogus nusilpęs ir labai greit pasigeria.

Taigi lapkričio 3 d., Washington, Californoj ir Oregon bus balsuojama ar palikt svaiginančius gėrimus, ar išnaikint, todėl visi balsuokime, kad syki ant visados turėt blaivius protus.

Gana ką iki šiol nedėliomis poteriavom per ilgus metus "Duonos musų visų dienų, duok mums šiandieną..." o sulaukę panedėlio bėgam į rinką, kad gautum pigiau nusiipirkt. Jau tie laikai praėjo ir lai pasilieka užpakalv; mes-gi žengkim laisvi pirmyn. M. B.

Zmonių Skerdykla.

Sulyg W. Lamszus'o "Menschenschlachthaus."

Parasė Negeistinas.

(Tąsa).

Tuo tarpu šalia manęs krinta žmogus, krinta ant savo šautuvo ir guli, visai nejudamas... peršautas per galvą, stačiai per smegenis.

Stai, ką tas griautinis reiškia. Jis ateina iš to miško. Tenai kur nors yra priešas pasislėpęs; šauliai sugulę už medžių šaudė jį mus.

Kas bus toliaus?

Sugult — Nustatyt toli — Slėptis!

Bet nėra įsakymo. Mes einam vis artyn prie miško, kaip kad tos kulipkos, ką švilpia pro mus, nieko mums nereikštų. Matomai, mes da per toli esam. Prieš ugnis mums da nelabai pavojinga. Turim prietarišką.

Tečiau nėra tai smagi sensacija jausti, kad tenai taiko stačiai tavo krutinėn.

Einam atsigrižau atgal pažiūrėt, kas ten užpakaly dedas. Paskui mus ėjo kitos eilės kareivių, kurie vėliau turės eit mums į pagalbą, jeigu mums prisieis blogai.

Bet staiga tenai, girioj, prasideda toks traskėjimas, kaip kad kas būtų paleidęs milžiniškus budinimo laikrodžius.

Pasigirdo tuojaus komanda:

"Gulk!"

Ir mes visi gulim sugulę ant pilvų, kaip kad butume išskersti. Bet kiekvienas iš mus žino, ką tas reiškia. Priešas girioj nustatė mašinos kanuoles. Jie dabar šaudė jį mus iš mašininių kanuolių. Šuviai pilasi taip greitai, kaip kad ant syk kambary skambintų keliolika budininkų. Aš jaučiu, kaip mano širdis pradeda muštis į šonkaulius.

Kas bus toliau?

Aš atsargiai, nepasikeldamas nuo žemės, vėl atsukau galvą atgal. Kitos eilės, kurios ėjo paskui mus ir buvo jau netoli, taipgi išnyko nuo žemės paviršiaus. Jos taipgi sugulę į žolę. Tik toliau, kur da nesiekia kulipkos, tos dar tebeina artyn.

Ar reikės mums bėgti? O gal eisim į užpuolimą?

Pasigirsta įsakymas šaudyti ir umai perėina per visą liniją, iš galo į galą kareiviai jį perduoda viens kitam.

"Šaudyti greitai! Į mišką!"

Taip, bet į ką mes šaudom? Gulint ant žemės tenai nesimato nė vieno priešo.

Mūsų oficerius, kuris gulėjo penkis žingsnius užpakaly, pasikėlė ant aukunių ir žiūrėjo per žiuroną į mišką. Jis yra jaunas, karštas vyras, jam norisi garbės, norisi atsižymėti, bet kaip jis savo žiurono fokuso nestatytų, girioj nesimato, o mes pilam iš šautuvų, kaip man rodos, kapodami tik lapus, o kartais gal ir kolkį paukštį užmušam.

Staiga pasigirsta keno tai balsas:

"Prie pat to didžiojo ažuolo. Iš kairės pusės, visai žemai!"

Ir vėl aplinkui pasipylė šuviai. Kur tai toli pasigirsta trimas. Jo garsas taip ir traukia eit pirmyn. Dešinysis mūsų sparnas jau bėga ant priešo. O tenai, iš girios, šuviai pilasi, kaip kad į bubną kas muštų.

"Vyrai, sustot! Į dvi eili!"

Ir mūsų oficerius, iškęs augštyt savo kardą, leidosi pirmyn, kaip greitas. Visi kila ir bėga paskui jo. Aš taipgi atsikėliau ir noriu bėgti, bet užtirpusios kojos po manim painiojas.

Bet kaip tik mes sukilom bėgt, girioj su užė kulkasvaidžiai ir pradėjo lieti į mūsų eiles švino lietumi. Po kairei ir po dešinei mano draugai pradėjo kristi, kaip musės.

Ir vėl komanda:

"Gulk! Šaudyk tankiai!"

Mūsų eilės vėl guli kniupsčiomis ir tankiai šaudė į girią, bet priešo visai nematyt. Prieš mus nepakilo nė viena ranka ir mes nematom nė vieno žmogaus, vien tik miškas, gražus, žalias miškas muša mus iš tolo. Visas tas plotas, kurį mes perbėgom, nuklotas jau lavonais ir sužeistais. Nieko da nematėm, o jau tik mūsų draugų paklota, tiek jaunų vyrų sukapota. Kaip stebėtinai yra įtaisyta žmonių skerdykla!

Tie, ką krito sužeisti, raišioja savo žaidas ir apraišioja vėl griebiasi už skerdimo įrankio ir vėl nori eit į muši.

Vėl skamba mūsų vadovo įsakymas:

"Stok! Dviem eilėm! Pirmyn!"

Ir vėl mūsų oficerius bėga... Jis suka savo kardu virš savo galvos ir šaukia mus... Paveikslėlis teptoriui. Aš bėgu paskui jo. Jo balsas aiškiai skamba mano ausyse: pirmyn! pirmyn!... Bet staiga narsusis mūsų vadas pradeda svyruoti... Kardas iš jo rankos išpuola ir jis susipynęs krinta kniupsčias ant žemės... Aš bėgu prie jo... Nieko daugiau negirdėt, tik bausis užimas miške... Aš jaučiu, kaip švinas muša į mūsų eiles, kaip po kairei ir po dešinei krinta mano draugai... "Gulk!" Aš krintu kniupsčias į žolę ir laukiu įsakymo šaudyti... Bet kodėl negirdėt oficeriaus įsakymo?... Nė vieno žodžio!... Arčiausias prie manęs žmogus už 20 žingsnių, ir toliau dar vienas... vien tik mes trys.

Pirmutinė eilė guli jau iššaudyta. Kas toliau?... Žemė už mus pasidarė tartum gyva: juda, raičiojasi, šaukia, vaitoja... A! matai, mums ateina iš užpakalio pagalba. Stai, jie jau čia. Niekas iš jų nesako nė žodžio, tik guli prie žemės prisiglaudę, sunkiai kvėpuoją, šautuvai gatavi ir leidžia šuvį paskui šuvio. Tai šešta ir septinta rotos išpildė išskintą mūsų eilę. Naujas oficerius vėl šaukia:

"Stok! Stok! Po du!"

Ir vėl vadovas nešasi pirmyn švytuodamas blizgančiu savo kardu, o mes bėgam paskui... bėgam prieš kulipkas, godžiai jieškodami akimis kokio nors kalnelio, už kurio būtų galima pasislėpti. Ir kuomet pasigirsta sujudinantis "Gulk," mes vėl krintam prie žemės, kaip kad butume pakirsti. Ir žiūrėk, tas žmogžudingas miškas pradeda keltis artyn mus pasiukt... "Stok! Po du!" Ir vėl bėgam pirmyn... Ten, iš po atžalų, iš ten pilasi ta kulipkų srovė... Tėnai, už tos žalios sienos, sėdi žmogžudys ir šaudė mums rankas ir kojas šalin. Žudyt jį, kaip jis žudo mus! Kapot jį, kaip jis kapoja mus!

"Pirmyn! Po du!"

Kariumenė eina, kaip vėsula — miškas, miškas! Paskutinis muskulas traukia į mišką... kaip kad siela būtų išsprukus iš kūno, taip kunas vejasi paskui jos — linkui miško... Plaučiai perkirsti šuviu vis dar veikia; viduriai sukaptoti kulipkomis vis dar laikosi. Ir jeigu žmogui nepataiko stačiai galvon, jis nors sykį da pašoka, o jeigu jis parpuola, jis eina ant visų keturių — linkui miško.

Kas atsitiko?

Staiga viskas nutilo...

Mašinos jau nutildytos!

Nė vieno šuvo, nė vieno bliksterėjimo... Stai — tarp atžalų prasideda judėjimas... kaip svyruoja šakos! Žiūrėkit, tarp medžių kas tai bėga, ir stumia ir rėkauja. A, jie nori išgelbėti nuo mūsų puikias savo mašinas.

Ach! ach! Žemė kurčiai vaitoja po kėjomis... Taip eina iš užpakalio mūsų rezervos. Jos eina į užpuolimą tankiomis eilėmis.

Mes jau pasiėmėm mišką. Čia taipgi aplinkui guli lavonai. Bet mašinos tebėra dar gyvos. Reikia sunaikinti ir jas. Sen su apsikimimo įrankiais. Ir mūsų sapersai bėga prie tų mašinų su iškeltais kirviais ir kujais ir pradeda daužyti kanuolių dėžes. Vamzdžiai, kuriuose Giltinė virė savo vaistus, dejuoja, kaip kad būtų sužeisti... ža-kėtai truksta... vanduo liejasi laukan. Iš vežimų — bus toliaus —

(Toliaus bus).

Ei, sugauskite stygos...

Ei, sugauskit, suskambėkit

Jūs mano stygų balsai:

Aidais girios kilkit, lekit,

Lyg audros didi gausmai.

Susiliekit su paukštelių

Jautrioms, žavinčioms giesmėms,

Susipinkit su bitelių

Linkoj skraidančioms eilėms.

Skriskit toli į pievutę,

Kur žvanga brolių dalgiai,

Kur daina jautri, linsmutė

Padangėms kyla garsiai.

Ei, sugauskit, suskambėkit,

Jūs išgirs patsai dangus —

Palinksminkit, suraminkit,

Skausmą kenčiančius draugus.

25. V. 14.

Saulės Brolis.

Saulė vėl užtams.

Lapkričio 7 d. saulei te-
kant planetą Merkurą bus
josios veide.

Planeta Merkurą tai yra
tokia pat žemė, kaip ir mu-
sų, tik 18 sykių mažesnė,
bet-gi 21/2 sykių didesnė už
mėnulį. Merkurą, kitaip
sakant, yra mūsų žemės
brolis arba pats mažiausias
ir jauniausias saulės sunus.
Merkurą pramintas vardu
italijoniško pirklybos ir ap-
gavystės dievačio, kuris
buvo sunumi Jupiterio ir
Majos. Mat visos planetos
bei saulės šakelės apri-
kštyti vardais svetimtautiš-
kų dievačių. Mūsų saulė
turi 8 šakelėjus (neskaitan-
tant kometų, asteroidų ir
planetų šakelėjų bei mė-
nulių) tame skaitlyje šešius
sunus ir dvi dukteris. Jų
vardai nuo seniausio iki
jauniausio sekanti: Nep-
tunas, Uranas, Saturnas,
Jupiteras (Jovis), Mar-
sas, Žemė, Venera (aušrinė
bei vakarinė žvaigždė) ir
Merkuras *).

Merkuras nors yra pats jauniausias
saulės šakelėjus, vienok jau
yra daug milijonų metų.
kuomet jis atsiskyręs nuo
savo motinos saulės, o ką
besakyti apie amžių mūsų
žemės, o ypač Neptuno.
Kiekvienais metais esti
du saulės ir mėnulio užtemi-
mu, tik ne kiekvienoje žė-
mės dalyje esti matomi.
Mėnulis aptemsta tik pilna-
tyje, kuomet jis apeidamas
apie žemę atsistoja užpaka-
lyje jos ant vienos tiesios li-
nijos su saule ir žeme ir už-
dengia spindulius saulės.
Saulė tuomet mėnulio neap-
šviečia ir jis išrodo tam-
sus. Saulė gi užtemsta jau-
name mėnesio laike, kuomet
mėnulis ant dangaus nema-
tome ir jis atsistoja tarp
saulės ir žemės ant vienos
tiesios linijos ir užstoja žė-
mei spindulius saulės. Sau-
lė dar temsta ir nuo kitų
dviejų priežasčių, tai yra:
pirma — nuo periodiško bei
laikinių kometų, kurios kar-
tais ateina iš tolimos erd-
vės labai ištemptais, dep-
tiškais (pailgiais) keliais,
kaip va atsitiko 18 gegužės
1910 m. su kometą Halley'o,
bet taip atsitinka retai, prie-
to, kometos, o ypač jų vuo-
degos, susideda iš ploniau-
sios atomiškos medagos, ne-
gali uždengti saulės švie-
sės; antra — nuo dviejų ar-
čiausių prie saulės planetų:
Merkuro ir Veneros, vaikš-
čiojančių viduryje orbito
saulės žemės, kuomet josios
atsistoja tarp žemės ir saulės
ant vienos linijos. Užte-
mimas nuo planetų ne taip
yra aktyvas, kaip nuo mė-
nulių, pertai, kad planetos
nors daug didesnės už mė-
nulį, bet randasi nesuliginai-
mai toliau nuo žemės kaip
mėnulis; (kiekvienas kunas
kuo toliau randasi nuo mu-
sų, tuo išrodo daug mažes-
nis), todėl ir tos planetos iš-
rodo mums labai mažomis
ir negali uždengti saulę, ku-
ri nors toliau stovi nuo jų,
bet milijonais sykių didesnė
už jas. Stai pavyzdžiui: 7
lapkričio planetą Merkurą
pasirodys saulėje kaipo ne-
didelis juodas taškas. Jis
nors neuždengs saulės ir ne-
padarys jokio išpudžio ant
mūsų žemės, o vienok laiki-
nai sugers milijonus spindu-
lių šviesos ir šilumos, kurie
betgi pasirodys mūsų žemei
nežymūs. Jeigu 7 lapkričio
atsistotų toj vietoj milžiniš-
ka planeta Jupiteras, kuris

apie 25,000 sykių didesnis
už Merkurą, jis labiau už-
dengtų saulę nuo mūsų ne-
gu mėnulis, nežiurint kad
jo kelias prie žemės būtų
apie 85 milijonus viorštų,
tai yra 236 sykius toliau ne-
gu mėnulis. Jeigu-gi Jupi-
teras prisiglaustų prie pat
saulės, tai ir jis išrodytų be-
maž tokiu pat mažu tamsiu
tašku kaip ir Merkurą.
Merkuras darydamas sa-
vo kelią pailgu lanku vidu-
ryj orbito žemės, tai yra,
apeidamas aplink saulę per
88 dienas (pilnai nesudaro
ir ketvirtadalio mūsų metų),
jis atsistoja tai iš vieno šono
saulės, matom jį vakaruose
saulei nusileidus, tai per
keletą dienų nueina už sau-
lės, tai vėl atsistoja iš kito
šono saulės, matom jį rytuose
prieš saulės užtekėjimą,
tai praeina iš tos pusės sau-
lės. Tokiu būdu Merkurą
turi tokias pat fazas, kaip
ir mėnulis ir gauna tokią
pat įtekme saulės: viena
dalis puskulipkos visuomet
pastatyta po karštų spindu-
lių saulės, ten viešpatuoja
amžina diena, o kita dalis —
niekuomet nemato saulės,
ten viešpatuoja amžina nak-
tis. Kuomet Merkurą sto-
vi tarpe saulės ir žemės, mes
jo matyti negalime, kaip ir
mėnulio, dėl to, kad tuomet
atgręžta į mus jo tamsi
puskulipka. Kada jis pra-
eina dalį savo kelio, pasiro-
do, kaip ir mėnulis, pavyda-
le piautuvo. Nusitaukęs
gi ant ketvirtadalį savo ap-
skrito kelio, jis, kaip ir mė-
nulis, pasirodo rytuose bei
vakaruose pavydale pirmo
arba paskutinio bertanio.
Apšviestą visą puskulipką
Merkuro mes negalime ma-
tyti, nors ir per geriausius
žiuronus dėl to, kad tame
laike, kada jį mus atgręžta
jo apšviesta puskulipka, jis
esti už saulės, kuri ir pasle-
pia jį su savo stipria šviesa.
Per teleskopus bei didelius
žiuronus Merkurą mato-
mas ir dienos laike, bet nie-
kuomet jo negalima matyti
vidurnaktyj. Merkurą per
metus keturis sykius pasiro-
do tai rytuose, tai vaka-
ruose. Kaip kuomet atsi-
tinka, kad Merkurą praei-
na savo kelią kaip tik prie-
šais saulės ir mūsų žemės
ant vienos tiesios linijos,
kaip paskutinį sykį atsitiko
14 lapkričio 1907 m. ir da-
bar atsikartos 7 lapkričio š.
m. saulei tekant. Jeigu bus
giedras dangus reikia žiū-
rėti į saulę per apruktą
stiklą, per ką matysis sau-
lėj Merkurą pavydale juo-
do taško. Suvienyose Val-
stijose tik bus matoma da-
lis jo išeinant jam iš saulės.
Išėjimas Merkurą bus mato-
mas: Pietinėj Amerikoj, iš-
imant šiaurvakarinę dalį;
visoj Azijoj, išimant rytinę
dalį; vakarinėj Australijoj;
visoj Europoj ir visoj Afri-
koj. Išėjimas Merkurą bus
matomas: piet-vakarinėj
Europoj, Afrikoj, Pietinėj
Amerikoj ir šiaurinėj Ame-
rikoj, išimant šiaur-vakari-
nę dalį.

Astronomams, kuri visu-
met tyrinėja kiekvieną dan-
gišką kuną per savo žiuro-
nus, bus gera proga 7 lap-
kričio pažvelgti į Merkurą.
Kuomet Merkurą esti sau-
lės veide aiškiai matosi ant
pakraščio jo užkarpiai bei
šešėliai. Tie užkarpiai, ta-
y, kalnai. Mokslininkai
pripažino, kad ant Merkuro
yra augšti kalnai, slėniai,
pakalnės, ant kurių guli tir-
šas oras ir debesiai. Da-
bar kyla klausimas: Ar yra
ant Merkuro augmenys ir
gyvunai, o ypač protaujan-
ti sutvėrimai, kaip pavyz-

džiui žmogus? Iš pirmos
nuomonės mes turėtume at-
sakyti, kad ant tos planetos
netik jokios gyvybės, bet ir
augmenų viešpatystės ne-
gali būti, dėlto, kad Merku-
ro viena pusė puskulipkos vi-
suomet maudosi saulės spin-
duliuose, ir saulė budama
prie jo arti, tiek jai suteikia
šviesos, kad akys gyvunu-
būtų aptemdytos, o nuo kai-
tos viskas išvirtų, iškeptų,
bei sudegtų; nes nuo Mer-
kuro saulė išrodo septyni-
sykius didesnė, negu kad
mums nuo žemės ir pasiū-
čia jam dešimtį sykių dau-
giau šviesos ir šilumos, ne-
gu karštoj dienot ant mūsų
žeminio ekvatoro. Bet ži-
nant, kad Merkurą yra
tokia pat žemė kaip ir mūsų
ir susideda iš tokių pat ele-
mentų; jog ant Merkuro y-
ra tirštas oras ir debesiai,
kurie nusilpnina saulės švie-
sius spindulius ir atvėšina
josios karštį, beabejonės ga-
lime tikėti, kad Merkurą
gal ir neturi tokio protau-
jančio sutvėrimo bei gyvu-
nių, kokie viešpatuoja ant
mūsų žemės, bet visgi ant jo
apsireiškia kokia nors gy-
vybės harmonija, o ypač
augmenų, kurie šiluma ir
šviesa prie didžio drėgnumo
oro, yra labai reikalinga ir
naudinga ir suteikia jiems
augimo galę.

Galop turime dar pris-
minti, kad seniau kiekvie-
nas saulės bei mėnulio užte-
mimas, arba taip koks apsi-
reiškimas ant žemės, dan-
gaus bei oro sluogsnuose,
įvairydavo tamsiems žmo-
nėms didžiausią baime.
Žmonės nežinodami gamtos
paslapčių akiai tikėjo, kad
pasirodantie stebuklai yra
siunčiami paties Dievo, kai-
po ženklai rustybės, kuris
pirmiau apreiškia bausmę:
karės, ligos, sausmečio, po-
tyvnyio bei taip kokių nors
baisių atsitikimų ar permai-
nų. Jeigu po panašių gam-
tos apsišveikimų atsitikda-
vo ant žemės kokia nors ne-
laimė (bet ar esti tokie me-
tai, kuriuose nepasirodytų
koks nors gamtos apsišvei-
kimas, o taipgi kokiais me-
tais nebuvo kokios nors ne-
laimės ant žemės ir tarp
žmonių?), tai žmonės tuo-
met šventai tikėdavo į savo
prietarus, neva kaipo nuo
Dievo pasiųstą ženklą ir
bausmę; o jeigu ir jo di-
džiausių gamtos apsišvei-
kimų nieko baisaus neatsitiki-
davo, tai žmonės greitai tą
apsišveikimą ir užmiršdavo
arba pernešdavo ant toles-
nio laiko. Dabar gi atsitiko
didžiausia nelaimė, bemaž
ant viso žemės kamuolio, t.
y., kilo baisiausia karė, ku-
ri pradžius milijonus žmo-
nių ir sunaikins puikiausią
kultūros ir civilizacijos dar-
bos, pavertus viską į milži-
niškas kapines, o vienok pir-
ma to jokių apraiškų gam-
tos nuo Dievo pasiūtų ne-
buvo. Dabar, nors visos tos
baimės prieš gamtos apsi-
reiškimus kilant astronomi-
jos mokslui ir plėtojanties
žmogaus protui, kurie suse-
kė gamtos paslaptis išnyko,
nes liko aiškiai darodytą,
jog visi matomi gamtos ap-
sišveikimai bei stebuklai jo-
kios įtekmes ant žemės, o
ypatingai ant žmonių, netu-
ri, vienok ir šiandien yra
dar milijonai žmonių, kurie
seniems prietarams tiki ir
panašius gamtos apsišvei-
skimus skaito Dievo apraiška.
Žmonės dabar apie neku-
riuos stebuklus bei gamtos
apsišveikimus pirmiau ap-
sako, negu jie pasirodo.

Žinant gerai žemės, mė-
nulio ir planetų kelią gali-
ma daug metų pirmiau iš-
skaitliuoti ir pasakyti tik-
rai: koks užtemimas bus,
kur ir kokiose vietose bus
matomas, kaip bus matomas
ir kaip ilgai trauksis. Mok-

slininkai išskaitliuoja ne tik
metus, bet dieną, valandą ir
minutą. Astronomijos ir
gamtos mokslas bei tyrinė-
jimas dangiškų kunų yra
svarbiausias, žingeidžiausias
ir naudingiausias mokslas,
kuris apšviečia žmogaus
protą, atidaro akims akis,
atkiša kurtiems ausis, su-
minkština žmoniškus jaus-
mus, padidina meilę artimo;
vieno žodžiu — padaro žmo-
gų sveiku, ramiu ir laisvu
nuo sunkiausių vergijos
pančių ir prietariškų kilpų.

R. Baltrunas.

Carizmo sustiprėjimas; Europos laisvei smugis.

Rusijos tautos turi bausi,
užkietėjusį priešą, vardu —
carizmas.

Jisai neleidžia pražysti
turtingiausios šalies kulturali
ir veda pražutį daugmilijon-
ines gyventojų minias, sta-
to jas ant elgetystės slenks-
čio klaičiam badui ant prari-
jimo...

Jisai vergijos pančiais su-
rišo valią, gabumus ir stip-
rius tautų talentus.

Jisai užgnaužia, užslopina
visa — kas tik liaudyj yra svei-
ko, užmuša jos jausmus, su-
gadina protą ir sykiu palai-
ko nuozmį žiauriųjų tironų
vergijai.

Ir... štai dabar mes kas-
diena girdime Europos laik-
raštį šaukiant, kad Rusijos
carizmas sykiu su visa demo-
kratiškąja Europa "gins
pastarąją nuo nuožmaus vo-
kiškojo militarizmo!"

Patsai carizmas, besilaikas
Rusijoj vien tik per pagalbą
šiandieninės militarizmo *)
tvarkos — kariauja su vokiš-
kuoju militarizmu?!

Vadinas, militarizmas eina
prieš militarizmą!

Rusiškojo tirono buožė
prieš sugniaužtą vokiškojo
despoto kumštį!

Ir šios tai įjegos riša kla-
simą, ar turi viešpatauti Eu-
ropoj tamsūs juodi reakcijos
šešėliai ar laisvė...

Prie to viso susikuopia
keistos aplinkybės: jeigu tik-
kėt laisvos europiečių spau-
dos balsui, tai Europos lais-
vė ir pirmynėiga priguli nuo
Rusijos caro pergales!

Suprantama, Rusijos caras
ir visi pasalingi, iltinėjieji, a-
pie jį besisukantie siurbėlės,
nunai, kaip sykis, nudojosi
proga ir garsinasi prieš visą
Europą, kaipo jos "gelbėto-
jai ir paluosiotojai".

Dabar kyla klausimas, — ar
Rusijos carizmui apveikus
vokiškąjį militarizmą negre-
žia Europai nauja vergija?
Ar kruvinajo caro pergalė
neapkaustys tik da stipresnės
mės grandimis žmonių laisvę
ir ar ne suvaržys darbininkų
klesos da stipresniais reakci-
jos ir priespaudos raiščiais?
Ar ne pasipus tik ir nepakels
savo galvos carizmas, did-
ziudomasi pergalėmis, ir ar
ne pavergs tik juodąją įtek-
me nuo jo priklausancias de-
mokratiškias Europos val-
stijas?

Visi šie klausimai kyla pa-
tis per save ir laukia atsa-
kymo...

Mes žinome, kad jam visa
tarptautinė demokratija pri-
pažino, tarptautinio žanda-
riaus varda, nuo kurio paėjo
visi reakcionieriški užmany-
mai Europos politikoj. Ir tas
juk yra tikra teisybė! Taigi
ar galima tvirtinti, jog ir
šiandien carui laimejus ne-
bus taip, kaip seniau yra bu-
vę?

Demokratiškoji Anglija ir
demokratiškoji Francuzija ir
jos šiandien nebegali už-
gvarantuoti: kapitalizmo in-
teresus stumiant jos abi

*) Militarizmas — ginkluo-
tojo pasaulio sistema viešpa-
tauojanti Europoj, ir skaud-
žiai atsilepianti ant ekono-
minio gyventojų padėjimo.

yra carizmo paglemžtos ir, kad atspirti prieš kapitalistinės ir despotinės Vokietijos galybę palaikė galingą „šiaurės meškiną“ — carizmą.

Ateityje atspirčiai prieš apveiktą, bet nesunaikintą Vokietiją, Angliją ir Franciją gali palaikyti carizmą, kaip jį palaikė iki šiol. Tai — jį su carizmu bičiulystę gresia ir jiems patiems, nes ir jos yra verčiamos prisilaikyti reakcionieriškų jiegu. Be to, Anglijos ir Francijos su Rusija sąbravimas gresia pailginimu vergijos visoms Rusijos prisilęgtoms tautoms. Galop, tas gresia ir visam tarptautiniam socialistiskam judėjimui, kuris visomis baisybėmis gali būti prisilęgtas tamsiuju rusiškojo militarizmo jiegu.

Jiegu baisybės ir pavojingas Europos laisvei ir progresui vokiškas militarizmas, tai du kartų turi būti pavojingesnis Rusijos militarizmas, galintis pergaliai virsti viespataujancia Europoje jiegu.

Kurgi nuo tų baisybės pasekmių pasislėpti, arba kaip nuo jų apsaugoti?

Vienintelė nuo to viso piktoto uztvara ir išeiga gali būti tikta... **Rusijos revoliucija.**

Tuo budu, jeigu Europa nori pasiluosuoti nuo vokiškojo militarizmo ir nuo daug baisesnės reakcionieriškos Rusijos carizmo spėkos, ji turi tikėtis ir laukti Rusijos revoliucijos ausras išauštant.

Tuo tarpu gi kapitalistai, koki, nors demokratine Europa, kovojanti su kapitalistika Vokietija visai ir nemano, kad jos likimas priklausys nuo Rusijos revoliucijos. Ji nė sapnuoti apie tai nemano — da daugiau — jai tas ne svarbu. Jai — kapitalistiskai Europai svarbu štai kas: caro budelio durtuvais ir kazokų padkavomis sunaikinti ir sutrypt kapitalistiską konkurentą taptautinį rinkinį.

Jai rupi tik tiek!..

Zodžiai — gi apie kovą už laisvę, už pirmynę, apie kovą su vokiškuoju militarizmu tikta — šviečianti uždanga — pridengianti senos nusidėjėjos — Europos, purvinuosius darbus ir užgaidas.

Tikrosios laisvės ir į progreso vėliava turi būti pakelta Europos ir viso pasaulio darbininkų klesos — proletarijato.

Mės bejėgiai buvome su laikyti karę — ne nuo mus priguli jos bėgis, bet jeigu Europa savo judėjimu su teiks carizmui pergalę, tai, kad apsaugoti tikrąją laisvę ir pirmynę, visas pasaulio proletarijatas turėtų pakelti klausimą apie paliosuojančią Rusijos revoliuciją.

Rusijos revoliucija turi visapasaulyne paliosuojančią iš vergijos reikšmę, — viso pasaulio darbininkų akys turi būti atkreiptos į visos Rusijos proletarijato kovą...

Carizmas — visų Rusijos darbininkų priešas, jis — gi apsunkena ir visos Europos pirmynę besilpetojimą, nes jo įtekmes prisilaiko ir su juo sėbrauja ir kulturingosios Europos valstijos.

(Iš N. M.) **Milžinas.**

DABAR NELAIKAS KALBĖT APIE TAIKĄ.

Taip pasakė Anglijos laivyno ministerijos narys Churchill, sakydamas angdien Liverpooly prakalbą rekrutų susirinkime, kur buvo apie 14,000 žmonių. Jis atkartojė savo atsišaukimą, reikalaujantį cieto milijono kareivių, ir pridūrė: „Aš neabejoju apie karės pasekmes. Dievas palaimi mūsų ginklus. Aš nekuomet nesitikiu, kad mūsų padėjimas gali būti geras, kaip šiandien jis yra.“

„Aš tikrai tikiuosi, kad dideli mušiai Francuzų

nueis da toliau į pietus ir kad gyventojams prisieis tenai daug nukentėti.

„Jeigu mes turėsime užtektinai laiko — o aš tikiuosi, kad mūsų laivynas duos mums laiko į valias — tai nors šitas mušis užsibaigtų mums ant tiek nelaimingai, ant kiek jis šiandien išrodo mums pasekmingu, tai vis da ir tuomet Didžioji Britanija galės užbaigti reikalą taip, kaip jai patiks.“

Vokiečių laivyną iškraptys kaip žiurkę iš skylės.

Toliaus lordas Churchill sako:

„Mūsų laivynas negali muštis, pakol vokiečių laivynas stovi pasislėpęs savo uoste. Bet mes tikimės, jog mūsų laivynas vistiek turės da prąg užbaigti su priešu reikalą. Jeigu vokiečių laivynas laike šitos karės pats ant jurių nepasirodys, tai jis bus iškraptytas kaip žiurkė iš skylės.“

„Nuo to laiko, kaip mūsų laivynas yra mano atsakomybė, aš kasdieną matau ženklus šnipinėjimo sistemos, kurią Vokietija užlaiko mūsų šaly jau nuo ilgų metų.“

„Vokietijai labai rupėjo žinot mūsų spēkas. Bet nežiurint ant skaitlingų savo šnipų, jie mūsų spēkų teisingai negalėjo nusverti. Tas spēkas ji pajuto tik dabar.“

Dabar ne laikas taikytis. „Jus jau girdejoj“, sako toliau Churchill, „kad Vokietijos ambasadorius Suvienytose Valstijose kalbėjo apie taikymą, bet širdyje taikos nėra pas tuos, kurie užpūla ant savo kaimynų žemių, nešdami ramiems gyventojams kardą ir ugnį.“

„Kuomet jie kalba apie taiką, jų rankomis deginami miestai naktimis apšviečia visą dangų.“

„Ne, dabar nelaikas kalbėti apie taiką. O! ne, mes dabar da tik pradėdam.“

„Su Vokietijos žmonėmis galima būtų taikytis, bet negalima taikytis su Prūsų militarizmu. Tas žvejis tur būt palaidotas, nes jis pavojingas visai Europai.“

Taigi pamazū išėina vis daugiau ir daugiau aikštėn, kodėl ant Vokietijos supuolė visos Europos valstybės. Jos visos, matomai, vadovaujasi vienu obalsiu: „Vokietijos kardas turi būt su lauzytas sykį ant visados.“

Visokios Žinios.

MUSIS FRANCUZUJ.

Kaip francuzų, taip ir vokiečių pranešimai sutinka, kad didis mušis, kuris šiaurinėje Francuzijoje jau ketvirtą savaitę, dar nedavė galutinę pasekmių nė vienai, nė kitai pusei. Peritoj savaitę francuzai su angliais nugrudo vokiečius da 25 mylias toliau į šiaurę. Dešinysis vokiečių sparnas atsirėmė jau į Belgijos rubežį. Paskutinės telegramos sako, kad ant Muse upės vokiečiai paėmė francuzų tvirtovę Fort Camp des Romaines.

UŽMUSTAS SOCIALIZMAS VYSKUPAS.

Salt Lane City. — Čia netikėtai patiko mirtis plačiai žinoma episkopų vyskupą Frankliną Spaldingą. Jis važio automobiliję, automobilis apvirto ir ant vietos jį užmušė. Vyskupas Spalding buvo karštas socializmo šalininkas ir dėl radikalų savo pažiūrų buvo mylimas žmonių visoj Utah valstijoje.

CHOLERA PLATINASI.

Azijiatiškoji Cholera platinasi po visą Austriją. Vienoje nėra tos dienos, kad kas nors ta baisia liga neapsirgtų. Serga žmonės Galičijoj ir Vengrijoj.

BURCEVAS AREŠTUOTAS.

Londone gauta iš Petrogrado žinia, kad Vladimiras Burcevas, pagarsėjęs revoliucionierius, kuris buvo pabėgęs iš Siberijos ir iki šiol gyvena užsienyje, dabar sugrįžo Rusijos kariuotėje (?), bet caro valdžia tuoj jį areštavo.

Burcevas rusų valdžiai buvo jau labai prasižengęs. Negana to, kad jis apgavo ją pabėgdamas iš Siberijos, jis dar iškelė aikštėn pagarsėjusį šnipą Azevą, kuris buvo jos užlaikomas revoliucionierių partijoje.

Pranešimas apie "Šakę."

Šiuomi pranešame gerbiamiems "Šakės" skaitytojams ir publikai, jog nuo šio laiko "Šakė" perina iš privatiškų rankų į didelės bendrovės rankas ir persikelia iš Chicago į Worcester, Mass., kur užsidedama savo didelę spaustuvię. Buvusis leidėjas, nežiurint didelių įplaukų ir gero laikraščio stovio, sumanė paversti "Šakės" leidimą bendrovei, kad dar magesniu, geresniu ir švelnesniu padarius laikraštį kovai prieš atgaleiviskąs sroves.

Kadangi į bendrovę prisidėjo daugelis Worcesterio ir aplinkinės žemės veikėjų ir pasiturinčių, tad tikima, kad "Šakė" bus pripildyta gavytais ir pirmiejiems priešinams aštrausis kandidatais rašais. "Šakės" pakraipia laisvamaniškai-socialistika ir yra pilnai užtikrinta. — Kas link piniginio stovio, "Šakė" niekad nejutė stokos ir tiek sudrėtinę, ir trumpa laika, kad sumanyta išleisti du sykį į mėnesį. Kaip tik liks spaustuvių reikalai atsakantys sutarkyta, tuoj "Šakė" pradės eiti du sykį į mėnesį.

"Šakė" visuomet užsto pirmiejiškas organizacijas, veikėjus, laikraščius ir kitus dalykus, kurie remia pirmiejišką judėjimą, bet visuomet badys atgaleivius ir visokius negerumus, kad ir pirmiejių tarpe.

Sekantis "Šakės" numeris išėis labai greitai ir toliau nebus jokių trukdymų, o susivėlinimo prieštarni būvų persikėlimas ir savos spaustuvių įrengimas, todėl skaitytojai, "Šakės" mylėtojai ir palatinioji, turės atleisti ir kantriai palaukti, kol atspausdinsime, už tai paskui jie gaus du sykį į mėnesį.

Su visais reikalais reikia kreiptis dabar šiuo adresu: "Šakė", 149 Millbury st., Worcester, Mass.

Su didžia pagalba, "Šakės" bendrovės valdyba:

Pirminkinis P. A. Dėdynas, Sekretorius S. V. Bakanauskas, Kasierius Julius Mickevičius.

AUKOS.

Pereitame "Kel." numerį per klaidą buvo praleista sekantis aukautojų pavardės, aukavusių Lietuvos gelbėjimo reikalams, laike prakalbų Fanuile salėje:

A. Zvingilas, J. Karpavičius, O. Tamošiūnaitis, J. Raulinaitis, Kaz. Freiman, El. Freimanaitis ir Verbiecas po \$1.00. Jon. Vilkauskas, Ig. Klauka, P. Jautaliūnaitis, P. Soržinskaitė, K. Vaisvilis, K. Zobitis, A. Butkus, J. V. Ant. Alošius, S. Prusas ir Ant. Kavolūnas po 50c.

Pajieškojimai

Pajieškau draugo Julius Simkaus, kauniečio, Telsių pav., Varnių par. 6 metai kaip Amerikoj. Gyveno Montello, Mass.

Jonas Urbanas, R. F. D. 7 BOX 129, Greensburg, Pa.

Pajieškau pusbrolio Vinco Praškevičiaus, paeina iš Pakravio kaimo, Stakliškių parapijos, Vilniaus gub. Meldžiu atsišaukti ar kas jį žino, pranešti, už ka busi dėkingas.

V. Dikvičius, 28 Broadway, So. Boston, Mass.

Pajieškau pusseserės Barboros Vaitkūnaitės, paeina iš Naujienų kaimo, Subačiaus pav., Ukmergės parapijos, Kauno gub. Jeigu kas žino arba pati malonėkit atsišaukti. Turiu svarbų reikalą.

Antanas Griulaukas, 34 Ward str., Worcester, Mass.

! "Keleivio" skaitytojus.

Gerbiameji: — Kurių prenumerata pasibaigė malonėkite atnaujinti, nes sulys krasos taisyklių priversti busim sulaikyti. Taipgi meldžiame ir savo draugus pakalbinti užsirašyti "Keleivį" kaipo tikrai darbininkiską laikraštį, kuris prie kiekvienos progos šventai gina darbininkų reikalus.

Mainydami adresą būtina turėti pridurti SENAJI ir NAUJAJI adresus. To nepadarius, permaintyt adreso negalima.

Su pagalba, "Kel." Administracija.

Pajieškau pusbrolių Klemenso ir Juozapo Saikių, paeina iš Kauno gub., Šaulių pav., Zagarės miestelio; meldžiu atsišaukti.

M. Tamošiūnaitis, 101 Oak str., Lawrence, Mass.

Pajieškau savo dėdės Juozapo Glavinsko, Suvalkų gub., Seinų pavieto, Kundrėnų gmino, Drolelių kaimo. Antonina Višniauskutė, 101 Oak str., Lawrence, Mass.

Pajieškau draugų Jeciokų: Antano ir Povilo. Paeina iš Kauno gub., Ukmergės pav., Subačiaus par., Lukonių kaimo. Adresas: Zauze R. J., 426 Island ave., Rockford, Ill.

Pajieškau savo brolio Juozapo Lengvėno, Kauno gub., Raseinių pav., Andrejavo val., Garzdunų parapijos, Kavaliauskių sodos. Atsišaukite. Povilas Lengvenas, 82 River str., Rumbord, Me.

Pajieškau pusbrolių Zigmanto ir Petro Torlackų, Kauno gub., Ukmergės pav. Kas žino meldžiu pranešti A. Kaupas, 1413 W. 107th str., Chicago, Ill.

Pajieškau apsiėdėmį merginą, nuo 20 iki 28 m. amžiaus, kuri nebijotų civiliško šluobi. Meldžiu prisistieiti ir savo paveikslą, o atsakymas bus duotas kožnai. Aš turiu 29 metus amžiaus.

120 Market str., Campello, Mass.

Pajieškau dėdės Augustino Brašaus, Kauno gub., Telsių pav., Brazdėikių sodos. Girdėjau gyvena Kensingtone. Turiu svarbų reikalą. S. Brasait, 922 Jenne str., Kenosha, Wis.

Pajieškau sesers Onos Šiutpokiūtės, po vyrui Rutkauskienė, paeina iš Suvalkų gub., Vilkaviškio pav., Zaliosios gmino. Adresas: Ona Klisčiūviene, P. O. BOX 175, Poquonock, Conn.

Kiekvienam duosiu 25 dolerių dovaną, kas pirmutinis praneš, kur randasi šitas vyras, kurio paveikslas čionai patalpintas. Jis vadinasi Kazimieras Grigalaitis, paeina iš Kuršų upės parap., Kauno gub., apie 27 m. amžiaus, plaukai tamsūs, veidas raudonas, kalboj tančiai vartoja priežodį "ky-ne-ky". Išrodo taip kaip ant paveikslų.

Juzefa Kalinauskaitė, 1 Alther str., Roxbury, Mass.

Pajieškau švogerio Kazio Petrausko ir švogerkos A. Petrauskaitės. Abu suvalkiečiai, Protiškių kaimo: Boleslovas Petkevičius ir Aleksandra Petkevičaitė, (41) 232 N. 11th str., Philadelphia, Pa.

Pajieškau Antano Kaminsko, Adomo Slavinsko ir Longino Stepio. Visi trys Kauniečiai, Ukmergės pav. Jų pačių arba juos žiannių meldžiu atsišaukti: Antanas Mockus, 22 Lard st., Inkerman, Pittston, Pa.

Pajieškau švogerio Kazio Petrausko ir švogerkos Marijonos Petrauskaitės. Abu suvalkiečiai, Protiškių Bol. Petkevičius ir Aleksandra Petkevičaitė, (42) 232 N. 11th str., Philadelphia, Pa.

Pajieškau draugo Konstanto Puciaus, Kauno gub., Luokės miestelio, 2 metai Amerikoj. (41) Petras Pucis, P.O. BOX 215 West Moreland, N. Y.

Jieškau darbo bučernę arba grosernę. Esu gerai išsilavinęs, tame darbe ir atsakantis darbininkas. Norėčiau gauti Chicago apylinkėse. Kaim reikalas toks darbininkas, atsišaukti. (44) D. Shukys, 710 Grove st., Rockford, Ill.

Pajieškau pusbrolio And. Stankevičiaus ir giminačio J. Gelgudau abū Suvalkų gub., Paežerių gmino. And. Stankevičius Opšrotų kaimo, ir J. Gelgudaus, Balčiūnų kaimo. Meldžiu atsišaukti, arba kas juos žino pranešti: (41) Jurgis Remeška, 1904 W. Jefferson ave., Detroit, Mich.

BALTIMORĖS LIETUVIAMS. ANT RANDOS

Puikiai įtaisytį ir švariai užlaikomi kambariai, su maudyklėmis šilto ir šalto vandens. Visi kambariai nuo gatvės; kampas P. A. ir Worner gatvių Savaitei \$1.00 ir \$1.50. (45) A. E. VILKAUSKAS, 601 S. Poca st., Baltimore, Md. C. & P. Phone; South 1411.

CHICAGIEČIŲ ATIDAI. LABAI JUOKINGAS TEATRAS!

Rengiamas L. S. S. A. 201 kp. Nėdelioje, Spallio (October) 11 dieną, K. Griškio svetainėje, 150th str. ir Northgate Ave., East Chicago, Ind. Prasišė 7 val. vakare. Įžanga 25c. ir 35c. Pavienėms moterims ir vaikams 15c.

Lietuviai ir Lietuvaitės! Pirmą sykį jums pasitaikė tokia proga, todėl nepraleiskit jos. Kiekvienas atsilieks pamatys juokingąjį veiklą. Visus širdingai kviečia Komitetas.

CHICAGIEČIŲ ATIDAI.

Draugija Tėvynės Myletojų No. 1 nuo Town of Lake rengia Puikų Vakara su perstatymu, Spallio (October) 11 dieną, 1914 šv. Jurgio parapijos svetainėje, prie 32 ir Auburn ave., Chicagoj. Perstatyme dalyvaus plačiai pagarsėję Chicagoj, Jaunimo Ratoelio artistai. Scenoje statoma komedija "Akis už Akį-Dantis už Dantį". Labai linksmas ir puiki komedija. Apart vaidinimo bus monologai ir dainos. Dainuos solo, duetai ir trys chorai; trys rusai skambins ant balalajų ir šoks rusiškus šokius. Po programui prasidės šokiai ir tėsiai iki vėlybai nakčiai. Laikė šokių bus Rožinis šokis, kuriame mergaitės gausios daugiausia rožių bus apdovanotos puikėmis dovanomis. Visą vakarą griežs puiki brolių Sarpalių muzika.

ATSISIAUKIMAS.

Aš J. Milleris atsišaukiu į Alabamą lietuvių, nes noriu važiuoti ten. Girdėjau, kad Alabame žiemės nėra ir sveikas klimatas, aš labai norėčiau kad kas man prisistų adresu, už kurį bučiau labai dėkingas. Taipgi meldžiu pranešti ir apie darbus. Aš dirbu prie elektros ir gerai žinau tą darbą, galiu dirbt ir masinapėje, todėl dirbt ir ant farmų. Taigi gerbiameji, meldžiu tuoj pranešti laišku. Su pagarbą, Jonas Milleris, 1317 Lays str., Homestead, Pa.

METINIS BALIUS.

Šv. Juozapo draugija E. Cambridge, Mass., rengia Spalių 12 d. 1914 m. "Institute Hall" svetainėje, Kolumbo dienoje. Pradžią 1-mą val. po pietų. Gerb. lietuviai! Jaunus ir senus, visus be skirtumo, meldžiame atsiliekti kuoskatlingiausia. Mes visiems malonai patausime ir sykiu visi linksminsimės.

Visus užkvičia Komitetas.

PARSIDUODA NAMAS IR PULUMIS.

Parduodu namą ant šešių gyvenimų, kiekvienas gyvenimas turi 3 kambarius ir virtuvę. Namas randos atneša \$63 į mėnesį. Namas geroj vietoj, karas priena prie pat namo. Taipgi parduodu ir Pulrumi, kuris atneša gėrą pelną. Parduodu iš prieštasties nesveikatos ir važiuosiu Lietuvon. Pažiūrėti arba dėl platesnių žinių kreipkitės pas

P. CESNULEVIČIUS, 14 Athol str., Montello, Mass.

REIKALINGAS

Duonos keptojas, kaip norėsite taip sutiksimė. Parasykite laiška ant šio adreso: J. J. Gedaitis, 75 South st., Athol, Mass.

ANT ISRANDUOJIMO

Kambariai su visu fornijū. Taipgi tie fornijai parduodu. Pamatyt galima tik po 5 vakare. (42) FRANK KEIZER, 1 Fourth st. Court, So. Boston, Mass.

Pajieškau savo pačios, Francisikos Kavoliūnės, iš namų Kukuanauskų, kuri jau 4 metai yra prasišalinusi su 3 vaikais. Jos veidas rauplėtas, dikto sudėjimo. Kas apie ją žino, ar ji gyva ar mirus, tegul man praneša. J. Kavoliū, % George Adgmen, Concord, Mass.

ATSISIAUKIMAS.

Aš J. Milleris atsišaukiu į Alabamą lietuvių, nes noriu važiuoti ten. Girdėjau, kad Alabame žiemės nėra ir sveikas klimatas, aš labai norėčiau kad kas man prisistų adresu, už kurį bučiau labai dėkingas. Taipgi meldžiu pranešti ir apie darbus. Aš dirbu prie elektros ir gerai žinau tą darbą, galiu dirbt ir masinapėje, todėl dirbt ir ant farmų. Taigi gerbiameji, meldžiu tuoj pranešti laišku. Su pagarbą, Jonas Milleris, 1317 Lays str., Homestead, Pa.

METINIS BALIUS.

Šv. Juozapo draugija E. Cambridge, Mass., rengia Spalių 12 d. 1914 m. "Institute Hall" svetainėje, Kolumbo dienoje. Pradžią 1-mą val. po pietų. Gerb. lietuviai! Jaunus ir senus, visus be skirtumo, meldžiame atsiliekti kuoskatlingiausia. Mes visiems malonai patausime ir sykiu visi linksminsimės.

Visus užkvičia Komitetas.

PARSIDUODA NAMAS IR PULUMIS.

Parduodu namą ant šešių gyvenimų, kiekvienas gyvenimas turi 3 kambarius ir virtuvę. Namas randos atneša \$63 į mėnesį. Namas geroj vietoj, karas priena prie pat namo. Taipgi parduodu ir Pulrumi, kuris atneša gėrą pelną. Parduodu iš prieštasties nesveikatos ir važiuosiu Lietuvon. Pažiūrėti arba dėl platesnių žinių kreipkitės pas

P. CESNULEVIČIUS, 14 Athol str., Montello, Mass.

REIKALINGAS

Duonos keptojas, kaip norėsite taip sutiksimė. Parasykite laiška ant šio adreso: J. J. Gedaitis, 75 South st., Athol, Mass.

ANT ISRANDUOJIMO

Kambariai su visu fornijū. Taipgi tie fornijai parduodu. Pamatyt galima tik po 5 vakare. (42) FRANK KEIZER, 1 Fourth st. Court, So. Boston, Mass.

BALIUS, TEATRAS IR ŠOKIAI.

Rengia Brighton Lietuvių Kooperatyvą draugystę 12 d. Spallio (October) 1914, Columbo dienoje, po numerio 58 Market str., "Rody Hall" svetainėje. Pradžią 2 val. po pietų ir tėsiai iki vėlybai nakties. Pelnas skiriamas štamui svetainės Brighton. Visus užprasom atsiliekti, nes bus daug įvairių žaislų ir bus dalinamos dovanos. Musų yra didžiausia ir geriausia įtaisyta faktore pasaulij.

B. F. DODDRICH COMPANY, AKRON, OHIO.

REIKALINGI

Vyrai ir moteris mokanti dirbt guminius čebatus (Rubber boots and Shoes). Darbas ant visados ir gera mokeskis. Atsišaukit per laiška paklauskdami kokius čebatus mokat dirbt. Mokėt angliškai nereikalaujama, nes mūsų turim daug lietuvių darbininkų. Musų yra didžiausia ir geriausia įtaisyta faktore pasaulij.

B. F. DODDRICH COMPANY, AKRON, OHIO.

PARSIDUODA FORTNICAL.

Geri da nauji fornijai trims kambariams ir virtuvei, norima parduoti greitai laiku už pigią prekę. Kreipkitės: "Keleivio" Redakcion.

Pajieškau draugų Alfonso Varniuko ir Augusto Klimo, paeina iš Biržų miestelio, Kauno gub. Meldžiu atsišaukti. Petras Ramauskas, 89 B str., So. Boston, Mass.

CHICAGIEČIŲ ATIDAI. LABAI JUOKINGAS TEATRAS!

Rengiamas L. S. S. A. 201 kp. Nėdelioje, Spallio (October) 11 dieną, K. Griškio svetainėje, 150th str. ir Northgate Ave., East Chicago, Ind. Prasišė 7 val. vakare. Įžanga 25c. ir 35c. Pavienėms moterims ir vaikams 15c.

Lietuviai ir Lietuvaitės! Pirmą sykį jums pasitaikė tokia proga, todėl nepraleiskit jos. Kiekvienas atsilieks pamatys juokingąjį veiklą. Visus širdingai kviečia Komitetas.

CHICAGIEČIŲ ATIDAI.

Draugija Tėvynės Myletojų No. 1 nuo Town of Lake rengia Puikų Vakara su perstatymu, Spallio (October) 11 dieną, 1914 šv. Jurgio parapijos svetainėje, prie 32 ir Auburn ave., Chicagoj. Perstatyme dalyvaus plačiai pagarsėję Chicagoj, Jaunimo Ratoelio artistai. Scenoje statoma komedija "Akis už Akį-Dantis už Dantį". Labai linksmas ir puiki komedija. Apart vaidinimo bus monologai ir dainos. Dainuos solo, duetai ir trys chorai; trys rusai skambins ant balalajų ir šoks rusiškus šokius. Po programui prasidės šokiai ir tėsiai iki vėlybai nakčiai. Laikė šokių bus Rožinis šokis, kuriame mergaitės gausios daugiausia rožių bus apdovanotos puikėmis dovanomis. Visą vakarą griežs puiki brolių Sarpalių muzika.

ATSISIAUKIMAS.

Aš J. Milleris atsišaukiu į Alabamą lietuvių, nes noriu važiuoti ten. Girdėjau, kad Alabame žiemės nėra ir sveikas klimatas, aš labai norėčiau kad kas man prisistų adresu, už kurį bučiau labai dėkingas. Taipgi meldžiu pranešti ir apie darbus. Aš dirbu prie elektros ir gerai žinau tą darbą, galiu dirbt ir masinapėje, todėl dirbt ir ant farmų. Taigi gerbiameji, meldžiu tuoj pranešti laišku. Su pagarbą, Jonas Milleris, 1317 Lays str., Homestead, Pa.

METINIS BALIUS.

Šv. Juozapo draugija E. Cambridge, Mass., rengia Spalių 12 d. 1914 m. "Institute Hall" svetainėje, Kolumbo dienoje. Pradžią 1-mą val. po pietų. Gerb. lietuviai! Jaunus ir senus, visus be skirtumo, meldžiame atsiliekti kuoskatlingiausia. Mes visiems malonai patausime ir sykiu visi linksminsimės.

Visus užkvičia Komitetas

Skerdynė iš Dievo malonės.

"Is Dievo malonės, mes, Mikalojus II-ras imperatorius ir valdonas visų Rusų, Lenkijos karalius, didysis Finlandijos kunigaikštis ir t. t. ir t. t. Tvirtai tikime, jog mūsų visi ištikimi pavaldiniai santaikoj ir vienybėj pasisvės apgynime Rusijos žemės."

"Is Dievo malonės, mes, Vilhelmas II-ras Prusų karalius, Vokietijos imperatorius ir t. t. Saugame visus savo ištikimus pavaldinius sukilt, susivienyt ir gint savo numylėtą tėvynę."

Tokiais žodžiais apreiškė karę Rusijos ir Vokietijos kruvinieji monarchai.

Tada Mikalojaus kareiviai užpuola vokiečių tėvynę, o Vilhelmo-Rusijos žemę ir prasideda is "Dievo malonės" baisus žmonių skerdimas. Dešimtys tūkstančių ištikimų pavaldinių žudoma ir žeidžiama pačiame jaunystės žydėjime. Milijonai moterų ir kudiškių kenčia, verčia ir miršta badu. Laukai palieka neapdirbti, javai nutrypti, gyvuliai išplauti. Sodžiai paversti į pelenus, miestai į griuvėsius ir visa ką per šimtmečius mokslas išardo ir darbininko ranka su tvėrė—palieka tušciu tyrlaukiu.

Bet rizika, kurią karunotos galvos rizikuoja yra labai didelė.

Jie aiškiai parodo milijonams darbininkų, kad tos visos žmogžudystės nieko, o nieko su "Dievo mylista ir malone" neturi.

A. Byron.

Kares katekizmas.

Is ("News Post")

Kodėl įvyksta karė?

— Todėl kad valdonai ir diplomatai nori karių.

— Kodėl valdonai ir diplomatai nori karių?

— Kad įgyt sau daugiau galybės ir garbės.

Kas mušasi karės lauke?

— Paprastai darbininkai žmonės.

Kodėl gi žmonės mušasi?

— Todėl, kad diplomatai lošia su jais lenktynes, sėja melagingus prietarus ir pirm negu pašaukti juos karėn, apšvaigina juos patriotizmu.

Ar padarė žmogui kokią skriaudą tas, kurį jis nužudė?

— Jokios, jis nebuvo jo niekad ir matęs.

Kas nukendia nuo karių?

— Gi, tu pačių darbininkų šeimos, kurie nieko nekaltai viens kitą nužudė.

Kas sumoka karių lėšas?

— Darbininkai.

Kaip jie juos sumoka?

— Mokėdami muitus ir augštesnias kainas prekėms, tam tikrai pritaikytoms padengimui karės lėšų.

Kaip ilgai jie moka?

— Jie ir jų ainiai tol, kol tautinė skola randasi — o ji niekad nepranyksta.

Kas jis karės pasinaudoja ir išlošia?

— Generalai pasekmingai išlošia "garbę", diplomatai išlošia įtekme, turčiai-kapitalistai pinigų, tarptautiški pirkliai išlošia pelną.

Kokias galutinas pasekmes atneša karė?

— Apkrauna darbininką mokesčiais nuo kojų iki kaklo ir paskandina juos varge.

Kas paskui karę seka

— Badas, baisus maras ir cholera.

Kaip ilgai karės egzistuos?

— Iki darbininkai susipras, apsisvies ir pamatys is ko ir dėl ko karės kyla.

A. Byron.

JUMORISTIKA

Vienas kitam atsilygino.

Atėjo sykį ukininkas pas gydytoją ir prašo vaistų. Gydytojas klausia:

— O kas tau skauda?

— Kaip tik išsigeriu, tai sprando nepavaldau ir galva esti kaip sušaudyta.

— Tai menka liga — atsako gydytojas.

— Kaip tai menka? Kad būtų menka, tai nē pas gydytoją nečiau — sako vėl ukininkas. Gydytojas pamastė ir sako:

— Turi gerti vėl kuogrečiausia.

Ukininkas: — kad ir vėl skauda pagiriomis.

— Ir vėl gerk, nes tokis receptas yra geriausias tavo ligai — sako jam gydytojas.

— Tai juk aš pragersiu visą savo ukę ir turta.

— Tuomet užtikrinu tu daugiau ta liga nebesirgsi — priduria gydytojas.

Ukininkas parvažiavo namo ir pildė gydytojo įsakymą, o gydytojas įsitaisto savo klinikai, apsigarsina geriausiu gydytoju ir priiminėja ligonius.

Suvažiavo įvairių įvairiausioms ligoms sergančių ligonys ir galop gydytojo apgarsinimai patenka į rankas tam pačiam ukininkui, kuris jau spėjo pragerti visą savo turta ir ukę.

Važiavoja ir vėl ukininkas su savo liga pas gydytoją. Gydytojas šaukia visus ligonius iš eilės. Priėjo kaleina ir ukininkui. Gydytojas jį išegzaminavo, išdunkseno krutinę, išžiūrėjo gerklę ir sako, jog nieko tokio pavojingo nėra, tik truputį esą viduriuose karščio.

Ukininkas tvirtina, kad jis jaučias didelį sunkumą krutinėj ir gerklėj. Gydytojas pasiima speciališkus prietaisus ir da sykį persitiktinęs sako:

— Esi sveikas ir bereikalo tik mane varginti, aš nieko pas tave neatradau.

— Gerbiamas gydytojau — sako ukininkas — mano kaimynas turi kuilį, jeigu įeina į tuščią dirvą, ten jis nieko nemato, bet jei įeina į bulves, jis tuomet knisa matydamas, kad yra kas nors, o gydytojas nieko nematai! Mano krutinėj ir gerklėj yra 33 ukiai po 80 akrų žemės — išviso 2400 akrų plotas, o tamsta to nematai?

J. A. D.

skatiku ir gailėjosi tai padarę, bet, jis jį pardavė tik vieną sykį gyvenime ir dėl savo to judo darbo pasidarė sau galą.

Kunigai-gi neturėdami Kristaus, įlipdo į tešlą jo varda ir vietoj Kristaus parduoda jo varda po 5 ir 6 dolerius skelbdami, kad tai patsai Kristus.

Kiekvienas Judo inpedinis parduoda maž daug Kristų po 1000 sykių per metus. Vadinas, vienas kunigas pardavė Kristaus varda perniai, siemet ir parduos kitietmet. Jeigu gi jis išsėsti kunigu 30 metų, tai parduodamas į metus po 1000 sykių parduoda Kristų 30,000 (trisdešimt tūkstančių) sykių. Imdamas po 5 dolerius už 30,000, jis gauna \$150,000 (šimtą penkis dešimt tūkstančių)!

Suvienyntose Valstijose skaitoma 26 milijonai katalikų, kurie perka komunią po 5 dolerius. Tokiu būdu parduodant kiekvienam katalikui į metus vieną tik sykį komunią po 5 dol. 26 milijonams žmonių, kunigai gauna už Kristaus pardavimą 130 milijonų. O juk šventraštis sako, netik nevalia parduoti Kristaus, bet ir pirkliauti Dievo vardu draudžia.

Reikia stebėtis, kaip kunigai budami didesniais judošiais už patį Judą ir iki šiol da neišsikaria?

J. A. D.

"Pačėdijo" kunigui.

Besisvečiuojant kunigui Lietuvoj, viename kaime šeiminkas parėngė pietus. Tarp daugumos visokių valgių buvo padėtas ir keptas paršiukas. Paršiukas buvo taip mažas, kaip žiurkė. Kunigas valgydamas lyg bijosi, o gospadinė ragina: "Valgyk, kunigėli, gardus paršiukas, jauna mėsukė, gardus..." Kunigas nedrąsiai užklauso:

"Tai ir reikėjo jums toki mažą paršiuką skersti, tegul būtų nors kiek užaugęs, dabar da mėsū dvokia."

"Ale kunigėli, kur mes jį skersime? Karvė užgulė ir užduosiu, tai mes ir pačėdijom kunigėliui."

M. V.

Redakcijos atsakymai.

K. Geležėlei.— Panašus atsišaukimas neseniai juk tilpo "Kel.", antro nebetalpinsim. Vėliau prisiųstą indedame į šį numerį.

Šventakpriui.— Tilpo pirmiau gauta.

Shirlicui.— Žmonių šmeizimu mes neužiimsime.

Brocktono reporteriui ir Darželio Jurginiui.— Argi jau nebėra svarbesnių dalykų, kaip muštynės? Netilps.

Smituko Parupkiui.— Kad biznierių pasigėrė mums nesvarbu. Netilps.

Riešuciui.— Žinutė pasenėjo. Nebetalpinsime.

A. Paškinaitei.— Ką-gi dabar karės metu galima žinoti apie jūsų brolių l'gotas. Greičiausia, kad jie senai pastatyti prieš vokiečius.

"Amerikos Lietuvis"

Naujas, bepartyvės pakraipos, žinių, politikos, mokslo ir dailės savaitinis laikraštis. Tarpina daugybę žinių ir šep naudingų pasiskaitymų. Išsina ketvirtadieniais Worcester, Mass. Kaina metams tik \$1.50, pusei metų 75 centai.

Vieną numarį pažiūrėti siūčiame už dyką.

RAŠANT MELDŽIAME PADUOTI AIŠKIUS ADRESUS.

M. PALTANAVIČIA,

15 Millbury Street, WORCESTER, MASS.

SKAITYTOJŲ ATIDAI.

Mainydamis adresą, praneškite redakcijai per atviruką, pasiūlydami žemiaus nurodytos formos. Jeigu kuriems per atviruką neparanku pripildytis, tai blanką ir prisiųskite redakcijai. Adresą mainydamis patvė vardi prasiųskite raide, kaip užrašyta ant tos gatvės kampe, tada išvengsim daug nesusipatimų ir patys gausite visada laikraštį.

PERMAINAU ADRESĄ

SENAS ADRESAS: Pavardė ir vardas.....

No..... Street,

Miestas ir valstija.....

NAUJAS ADRESAS: Pavardė ir vardas.....

No..... Street,

Miestas ir valstija.....

PARABA: Kiekvienas "Keleivis" skaitytojas gali šitą kada pnumeruoti už laikraštį pasibaigę išmesti ant adreso rašymo skydelio, kur gale skaitytojo pavardės yra numeris. Ant kito adreso stovį numerį 28-4, reikia, kad pasibaigia su laikraščio No. 28 1914 m. Kurį pavardės gale stovį 28-4, tu pnumeruoti išbaigę su laikr. No. 15 ir turi atsiųsti ant paprašyt redakcijos, kad nesulaukytų. Tai gi gerbiame skaitytojai, atkreipkite atidą ant šitų nurodymų ir matydami savo pnumeruoti išbaigę, tuoj atsiųskite su paraba "KELEIVIS" Adm. Instrukcija.

Užsirašykite

Pirmą Lietuvų Dienraštį "NAUJIENOS"

Kuris jau eina nuo 5 Rugsėjo kasdien.

"NAUJIENOS" praneša naujaujas ir teisingiausias žinias iš karės lauko ir abiejais iš viso pasaulio — kasdien.

"NAUJIENOS" yra darbininkų laikraštis ir jos vedamos darbininkų dvasioje.

"NAUJIENOS" talpina darbininkams naudingus straipsnius ir žinias.

"NAUJIENOS" leidiamos daugybės darbininkų žmonių apšvietimui ir jų gerovei, o ne pavienio ypato ir darymų pašalinio biznio.

Prenumeratos kainos:

Chicago—per išnešiojė 12 c. savaitėje. Pateisiant, Chicago metams \$6.00; pusei metų \$3.50. Kitur, ne Chicago, metams \$5.00; pusei metų \$3.00; dviem mėn. \$1.00. Europoje ir Kanadoje met. \$7.00. Pavienio num. kaina 2c.

Išpildyk šitą blanką ir prisiųsk kartu su pinigais.

"NAUJIENOS" 1041 S. Main St., Chicago, Ill.

Siuomi prisiųsti \$..... už "NAUJIENAS" metus ir meldžiū jas siųsti šiuo adresu:

K. 15

EXTRA! 7 NAUDINGI DAIGTAI VERTI 25 DOLERIŲ UŽ \$5.85 EXTRA!

NESIŪSK PINIGŲ! Didžiausias pasiūlymas istorijoj. Tai yra negirdėtas proga ant svieto. Idant supazindint žmones su mūsų geležinkelio laikrodėliais, ir kitais tavarais, mes pasiūjom tų elegantiškų, puikių išgravuotų laikrodėlių, vyro arba moters, su akmenotais viduriais, už \$5.85, ir pridėsim 7 šviesų nikeluoto revolverį, bakso Havono cigarečių, peilį, retėžėlį deiviskėla ir puikią špikute DYKAI PILNĄ GYVANTUOTĄ. Laikrodėlis pats vertas \$15.00, o kiti tavarai \$10.00. Nepirk pinigų daigtų kitur, bet pamatyk mūsų laikrodėlius pirmą PECIALIŠKAS PASIŪLYMAS: Išpildyk šį apgarsinimą, prisiųsk savo vardą ir adresą o mes pasiūjom viską ant pažirėjimo ir prabos. Jei patiks užmokėk agentui \$5.85 ir gausi prisiuntimo. Rašyk šiandien. (41)

FISHLICH & CO.,

951 ATHENAUM BLDG., CHICAGO, ILL.

SZALN SU NUIMIMU!!

GRAMAFONAS ANT ISMOKESNIO 10 CENTŲ KASDIENA.

Jeigu apsiimate mokėti po 10c. kasdien, tai išsiūsim jums ant ismokės-čio labai puikų Gramafoną sykiu su 16 rekordais (32 kavalais) visokių dainų, valcų, marsų ir t. t., kurias patys išsirinksite. Gerumas mūsų gramafonų gvarantuotas kiekvienam rašyta gvarancija. Išsiūsim naujus speciališkus rekordus Lietuviskus, Lenkiskus, Rusiskus ir Maža-Rusiskus. Rašykite tuojau reikalaudami katalogų ir paaiškinimų įdedami krašos ženklelį atsakymui: (42)

Liberty Commercial Co.

233 E. 14 ST., NEW YORK, N. Y.

PIKNIKAI

dabar labai madoj, bet kas iš tų piknikų, jeigu tenai nėra Džian Bambos?

LEIDES IR VYRAI—KYP KVAIT!

Dabar tik išėjo iš spaudos to garsaus saliumkyperio "spyciai" ir kitos fonės. Kas nori linkmsai praleisti laiką ir prijukinti savo draugus tegul tuojau reikalauja knygos:

DŽIAN BAMBOS SPYČIAI

Daugiau juokų, negu saliuone alaus

Knyga apistori, gražiais viršeliais ir su Džian Bambos feisu arba veidograpija. Joje telpa netik Džian Bambos spyčiai, bet ir šiaip daug kitokių juokų

KAINA TIK 25 CENTAI.

Pinigus galima prisiųsti per money orderį arba suvyniot kvoterį į popierę ir įdėti į zromatą. Adresuokite taip:

"KELEIVIS"

28 Broadway, So. Boston, Mass.

J. ANDRIUSIS

Geriausis lietuvis

Fotografistas

Trankiu paveikslus gražiai ir pigiai nežiurint skiltumo oro. Ant kiekvieno tu zino paveikslą

pridedam DOVANŲ vieną didelį

Esant reikalui einam fotografuoti į namus. Paveikslai artistiški!

J. ANDRIUSIS

453 Broadway, So. Boston, Mass.

LIETUVISKAS D-RAS

Dr. B. G. WERNICK

Gydo visokias vyrų, moterų ir vaikų ligas; net ir chroniškas ligas.

Priėmimo valandos: nuo 1 iki 4 po pietų ir nuo 6 iki 9 vakare. (13)

Telefonas,

259 Hanover St., Boston, Mass.

LIETUVIAI

Pranešu visiems, kad aš važiuoju į kitus miestus palaidoti numirusius ir ne kiek brangiau nerokuoju, kaip kad Jums palaidoti vietiniai grabatoriai, bet visados pasikaitau da pigiau. Taipgi padarau už pigią kainą pominkus arba kryžius ant kapų ir užlaikau karietas ir automobilius visokiems reikalams. Kvietkas parduodu ir pristatau į vietą pigiau, negu kiti.

S. BARACEVIČIA,

258 Broadway, So. Boston, Mass.

Telephone: So. Boston 839-J.

AR NORI, KAD MYLETŲ MERGINA?

Jeigu nori, tad pasipirk

LOWNEY'S

CREST KENDŽIŲ

o ji niekad nepamirs jus, nes kendžiū gardumas privertė ją jus mylėti. Reikalaukit visur ir visada Lowney's Crest Kendžių.

Jeigu negali gauti kitur, tai prisiųsk mums dolerį, o gausi vieną svarą geriausio Amerikoj išdirbtą kendžių.

K. ŠIDLAUSKAS

Generališkas agentas Bostonui

266 Broadway,

So. Boston, Mass.

Siutus ir kitokius Rubus

Duokit pasiut mums!

Užtikrinam kad Jus sučėdysite pinigų ir turėsite gražius rubus.

Mes imam materiją iš gerųjų firmų ir primieruojam rubą pagal žmogų, todėl nesudaro žmogaus išveždos ir buna tvirtesni.

Gerus vyrus Siutus ir Overkotas pigiausiai ir geras.

Mūsų firma randasi ir Califor-nijoje, todėl mes greičiau pagau nam visokias naujaujas formas.

Jeigu norite turēt gerus rubus pigai, tad atokit pas mus.

Taipgi išvalom ir išprosinam visokias Vyrų ir Moterų drapanas.

Tikras Jūsų brolis lietuvis

Z. Budreckis

222 W. Broadway, ir 20 Ames St., So. Boston, Mass. Montello, Mass.

Telefonas: So. Boston, 21013.

M. Gallivan Co.

Užlaiko geriauj

Eliu, Vyna, Likierius ir kitokius gardžius gėrimus o taipgi ir geriausio tabako Cigarus.

Meldžiame užteiti o visados ramte gražų patarnavimą.

362 2nd St., So. Boston.

Lietuvizkas D-ras M. Ziselman.

7 Parmester St. Boston, Mass.

Visokias ligas gyda pasekmingiausiai. Atėikit tiesiai pas mane 1 trepaus į viršų tik neikit į aptieką: mano duryje balsas arba telefona duok o aš atėsiu.

Ofiso valandos Nuo 9 iki 11 ryte nuo 1 iki 2 ir 6 iki 8 vakare. Telephone 1967-3 Richmond

g-2292 puomųčių suodųėjė "arena 8

Gyv. 155 Chestnut str., Chelsea Park

PUIKI DOVANA

KNYGA SVEIKATOS bei naujausio mokslo ir kę reikiama daryti apsigydyti, taippat ir kur greit išsigydyti, lygtai ta knyga

"DAKTARAS" parodo, kaip nuo ligų apsigydoti.

KNYGOJ "DAKTARAS" netis pamokina kaip ir kur nuo visokių ligų greit išsigydyti, bet taip pat labai gražiai, kaip tikras tėvas pamokina ir kaip nuo visokių ligų apsigydoti.

KNYGOJ "DAKTARAS" labai daug aprašo apie vyrų ir moterų

5th

Ant 21 akmena.
Gėlėkėlis laikas
dėis ėriubėliu n
sukamas, vyri
ko didumo, a
20 metų aukst
tas su išrašyt
dubeltavais vi
šais. Labai t
singai cina sk
riamas, puongai gėlėkėliu vazi
jantiems žmonėms, kuriems reikia v
suomet tikras laikas žinoti. Gvėra
tuomet Ant 20 metų Ypatingas pas
lįjimas. Mės išsistymė šį laikrod
ant kiekvieno adresu už \$5.75 C. O.
ir persiuntimo kaštus, su teise ju
vėms peržiūrėt. Jei busi neužga
dintas, nemokėš nė cento. Atsimi
kite, jūs užmokėtumėt už tokį p
laikrodėlį apie \$25.00, jei pirktum
kitur. Puikus auksuotas lėnciugė
ir kabutis dykai su kiekvienu laikr
dėliu.

Excelsior Watch Co.
906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

IS AMERIKOS.

KAS GIRDĖT DABAR MEKSIKOJ?

Kaip buvome jau rašę, pasibaigus Meksikoj revoliucijai susipyko tarp savęs patys revoliucionieriai vadai. Jų pirmininkas Karanca, gabus politikierius ir diplomatas, pasivadino liglaikiu Meksikos prezidentu. Tas nepatiko generolui Vilai, kuris nėra taip gabus politikierius, bet užtai labai gabus kariūnės vadas. Todėl Vila pasakė Karancai: Atsisakyk nuo prezidento, nes kitaip turėsi su manim kariauti. Kiti revoliucionieriai vadai pasidalijo: vieni stėjo Karancos, kiti Vilos pusėj. Nesutikimams išristi paskirta suvažiavimas susivaidijusių pusių. Bet kuomet buvo kalbama apie suvažiavimą, Vilos kariūnė užpuolė ant Saltilo, kurs yra vyriausiu miestu Coahuilos gimtinės Karancos valstijos. Dabar jau girdėt, Vila visai atsisakė tame suvažiavime dalyvauti, motivuodamas tai tuomi, kad tas negali prie nieko priversti, kadangi tenai bus Karancos žmonių didžiūmą ir jie balsuos taip, kaip Karanca norės. Taigi Meksikoj laukiama naujos revoliucijos.

Katalikų kunigai atsisaukė į prezidentą Wilsoną protestuodami prieš Meksikos revoliucionierius už konfiskavimą bažnytinų turų. Wilsonas atsakė, kad jis daro viską, kad apsaugotų bažnyčias. Kubos vyskupas Currier sako, kad revoliucionieriai žudo kunigus ir vienuolius.

I.W.W. VYRAI TURI UŽMOKĖT \$15,000.

Vyriausis Massachusetts valstijos teismas nutarė, kad W. Yates, W. Trautman, J. Bedard ir J. Shaheen į 10 dienų turi užmokėti tam teismui apie \$15,000. Teismas sako, kad šitie vyrai, būdami anuomet Lawrence'o streiko fondo globėjais, negalėjo išduoti ant tokios sumos aiškios atkaltos. Bet buvusieji globėjai sako, kad tie pinigai išėjo agitacijos reikalam: atsisaukimų spaudinimui, biuletenų leidimui, kurie per visą streiką buvo leidžiami kas diena, paskui išsintinėjimui streikuojančių darbininkų vaikų į kitus miestus, advokatams ir tt. Kapitalistams teismas tuomet sako, kad tokios išlaidos ne streiko reikalai ir liepia tuos pinigus užmokėti teismui.

Kapitalistams toks teismo nuosprendis labai naudingas; dabar jie prie kiekvienos progos galės tvirtinti jog renkamuos streikeriams aukos tų žmonių visai nepasiekia, bet sunaudojamos pačių vadovų. Kapitalistams iš to bus tokia nauda, kad kilus streikui, visuomenė bijosis duoti streikeriams aukų ir sustreikavę darbininkai bėdą bus priversti grįžti atgal darban.

BEDARBIŲ GENEROLAS PALEISTAS.

Charles Kelley, žinomas kaip bedarbių "generolas", kuris perėitą pavasarį surinkęs 2,000 bedarbių armiją ėjo iš Californijos į Washingtoną, bet buvo areštuotas ir pasodintas kalėjimą, praėjusį pamedelį tapo jau palaiduotas. Jis išsėdėjo 6 mėnesius.

SUDEGĖ 14 ARKLIŲ.

Beverly, Mass.— Praėjusio pamedelio vakare Roscerans'o arklydėse ant Pleasant st. kilo gaisras ir sudegė 14 arklių. Nuostolių esą apie \$10,000.

RIAUSĖS.

Penkiolika jaunų vyrų iš Lynn, Mass., atvažiavo praėjusį pamedelį ekspresiniame vežime į Lynnfieldą ir pakėlė tenai riausės: sudaužė keliolika liktarnių ant gatvės, išmušė akmenais keliolika langų, sužeidė keliolika žmonių ir leidosi bėgti. Lynnfieldo policija ir kelios dešimtys gyventojų pradėjo riaušiniukus vyti. Keturi jų suimti, kiti pabėgo. Tai vis amerikonių "smart boys." Kas butų, jei taip pasielgtų ateiviai?

PABĖGO 5 BEPROČIAI.

Iš Worcesterio, Mass., beprotnamio praėjusį pamedelį pabėgo labai pavojingi 5 bepročiai. Policija bijosi, kad jie nepridarytų kokių piktdarysčių.

WILSONAS ATŠAUKĖ KARIUMENĖ.

Meksikos konstitucionalistų vadovams užprotestavus prieš laikymą Vera Cruz mieste S. V. kariūnės, prezidentas Wilsonas liepė savo armijai tą miestą aplėisti.

JUODVEIDIS UŽMUŠĖ LAIKRAŠTININKĄ.

Shreveport, La.— Tulas juodveidis nušovė čionai "Shreveport News" laikraščio administratorių atėjęs į ofisą. Buves netoli policijantas nušovė juodveidį. Manoma, kad juodveidis buvo išėjęs iš proto.

APGAVO PARODOS RENGIMO KONTRAKTORIUS.

Panamos parodos kontraktoriai įsėko dviejų vyrų, kurie apgavo juos ant \$25,000. Du nežinomi vyrai persistatė kintraktoriais kaip įgalioti Haiti ir San Domingo respublikai atstovai ir besiderdami pastatymą busiančiai parodai pavilioms išgavo iš kontraktorių \$25,000. Dabar išsiaiškino, kad tai buvo apgavikai.

Vietinės Žinios

"BIRUTĖ" IR "MALUNININKAS IR KAMINKRĖTIS" SCENOJE.

Vasaros karščiams praslinkus prasidėjo vėl žieminis sezonas, o su juo ir mūsų scenos mylėtojų darbime.

Šio sezono vaidinimo pirmenybė teko "Gabijs". Jau nutę "Gabijs", energingumu ir triušiu suliepsnojusi, davė progą So. Bostono ir apylinkės lietuviams pasigrožėti scenos dailė.

Hub teatre, Spalio 1d., "Gabijs" nariai vaidino melodramą "Birutę" ir komišką operetę "Malunininkas ir Kaminkrėtis." Muziką ir dainavimą šiems veikalams yra parašęs komp. M. Petrauskas. Jisai "Gabijs" mokino ir vaidinimais vadovavo.

Salė teatro didelė, erdva, su galėrijomis ir ložėmis, kaip ir visuose žymesniuose teatruose, prisirinko pilna publikos.

Publika nekantriai laukia uždangos pakilimo. Orchestre pasirodė p. M. Petrauskas: užgriežia muzika. Kiek vėliau pasikelia uždanga atidengdama žiūrėtojų Palangos pilies angą. Dekoracija puiki ir neblogai priitaikyta.

Abelnai vaidinimas darė gerą įspūdį. Nors balsai visų aktorių silpni ir neišdirbtai, tačiau harmoningumas muzikos ir savotiškumas melodijų buvo pasigėrėtinas.

Vaidintojai "Birutėje" buvo silpni. Svarbiausios rolės Birutės ir Keistučio at-

liktos nekaip. Birutė lošė be jokios mimikos ir jausmo. Keistutis (Cebatorius) mažai teturėjo karžygiškumo. Be to įspūdį ir skonį gadinio jų drabužiai ir grimas. Birutės vietoje kikiro ir puošniųjų kakla gintarų, kuriuos senovėje lietuvaitės puošdavosi, buvo pasirėdžiusi matrosiška bluzelė ir be gintarų. Keistutis-gi tai jau niekas nepasakys, kad tai būtų buvęs panašus į kunigaikštį. Iš likusio Keistučio paveiklo žinome, kad jis buvo su barzda. Dabar-gi Keistutis teturėjo tik ukrai-nietiškus usus ir buvo apsi-siautęs raudona skraiste, tas jis darė panašiu greičiau į bu-delį bei kalėjimo sargą, bet ne į kunigaikštį. Juk reikia suprasti, kaip šiandien, taip ir seniau niekas negalėjo eiti medžiotų raudonuose drabužiuose, nes visus žvėris nuo savęs išbaidytų, veika-le-gi perstatomas Keistutis medžioklėje Pabaltijos giriose. Jis ir pats per save lošė nekaip. Vietoj nuduoti narsų karžygį stovėjo susilinkęs ir ranką prie krutinės pridėjęs. Kas kita su Zund-šteinu (Šapalis). Jis buvo tikras narsumas šviečias karžygis. Jo gestų liuosumas, mimika, atsakantis ugis ir drabužiai traukė traukė prie jo publikos akis. Buvo da keliatas ir mažesnių trukumų. Grimas visų vaidintojų neatsakantis, sodiečiai (liaudis) visai be grimu, kiti, matyt, norėdami pasirodyt save, "sportiškus" apkirptus uselius prisiklijavę stok-sojo. Tėvunas (Palonis) taipgi buvo be barzdos ir iš-veizėjo grynai lenkišku ty-pu. Čia jau, žinoma, kliuva režisieriui, jog reikėjo-gi pagaliau suprasti, kad se-novės stabmeldystės laikuo-se lietuviai barzdų niekad neskusdavo. Paminėtas da Vaidyla (Baniulis), jis bu-vo naturalis ir labai pritrau-kiantis, ypač balsas jo ro-lėi tiko.

Krivių-Krivaitis nors ir neblogai lošė, bet buvo visai šveplas; iš jo publika tik juo-kėsi, beto, jo drabužiai nebu-vo tikri. Iš istorijos žinome, jog Krivių-Krivaitis nešiojo ilgą baltą, plačiomis ranko-yėmis drobulę ir baltą septy-nius sykius apvyniojamą juostą. Šis-gi Krivių-Kriva-itis buvo apsilvėkęs raudonu kunigišku arnotu. Vaidė-lytės buvo tikrai pasirėdžiu-sios. Aukuras irgi buvo juokams padarytas. Padėta kiakra medinė skrynja, ant jos stovi su ugnia degantis katilėlis, kuris vėliau užge-so. Dauguma publikos nė ne-suprato ką tas reiškia, kai vaidelytės kurstydamos šventą ugnį mesdavo eglų šakutes po ta skrynja.

"Malunininkas ir Kamina-krėtis" gal nusisekė kiek ge-riau. Kaip "Birutėje" Zund-šteinas, taip šiame veika-le Sabukas (Vitaitis) buvo tikraja vaidinimo žvaigždė. Jo puikus balsas, puiki mi-mika ir liuosumas judėjimų buvo nepaprastai geri. Publi-ka juomi pasigerėjo. Gera buvo ir kurėja Barbora, ji puikiai atvaizdino senę, o Petronėlė (Liutkevičiūtė) vaizdingai perstatė tarnaitę. Teklytė buvo silpnės.

Nevisai blogi buvo Kaminakrėtis ir Malunininkas, tik pirmasai suvis buvo jaun-ji, o sunus Pranyš (Jur-gelionas) atrodė už jį visa 10 metų vyresnis. Pranyš ir šiaip ne kaip lošė, jis suvis neatvaizdino st uđento tipo, be to jo šveplumas nedavė publiakai žodžių suprasti.

Stebėtina buvo, kad tris svarbesnes roles užima ak-toriai: Birutė, Krivių-Kriva-itis ir Pranyš, parinkta švepli. Per tai dauguma pu-blikos toliau sėdžianti suvis negalėjo suprasti. Tuli su-

pykę stačiai vadino vaidini-mą "šveplių teatru".

Tečiau žinant, jog daugu-ma vaidintojų pirmą sykį tepasirodo scenoje visos tos smulkios klaidos atleistinos. Tikimės, jog sekantį sykį re-žisierius labiau atkreips do-mą į grimą ir lietuviškumą drabužių, o šveplius pamai-nys aiškiai kalbančiais.

Visa, kuomi publika pasi-gerėjo ir pasidžiaugė, tai muzika ir choro dainavimu. Solistų dainavimas, nesant gerų balsų, išėjo skystas. Bendrasai-gi dainavimas, kai kuriose vietose buvo la-bai harmoningas, ypač scen-os: "Vienybė, vienybė" ir "Augštačiai, žemaičiai..." žavėjantčiai pyneši į vieną galingą, stiprų akordą.

Sokiai "Kaminakrėtyje" būtų buvę labai indomūs, jei pradžioje šokėjai nebūtų su-kišdę.

Žmonių teatran atsilankė 1170. Įplaukų buvo \$660.00. Atmetus išlaidas "Gabijs" lieka apie \$200.00 pelno.

Reporteris.

Kruvinas pamedelis Har-vard'o universitete.

Praėjusį pamedelį Har-vard'o universitete buvo di-delės muštynės tarp senų ir naujų studentų. Pas ameri-konus yra toks jau laikinis paprotys, kad naujuosius studentus senieji visuomet krikštija, bet praėjusį pame-dį Harvardo universitete tos "krikštynos" pasižymė-jo tokiu žiaurumu, kad Bos-tono laikraščiai pavadino jas "Kruvinu Pamedeliu." Keli šimtai studentų kovėsi, kaip proto netekę. "Boston Post" sako: "Kiemas tarp Gray's Hall ir Wadsworth House išrodė, kaip karės laukas Francuzijoje."

Rubsiuvių streikas.

Praėjusį pamedelį Bostone sustreikavo dviejų neprigul-mingų dirbtuvių rubsiuviai. Sakoma, kad ir kitose neprigulmingų kompanijų dirbtuvėse bus apskelbtas strei-kas.

Neprigulmingomis kompanijomis Bostone va-dinasi tos firmos, kurios ne-priguli prie išdirbėjų susi-vienijimo. Jos, neprigul-mingos firmos, nėra pasira-šiusios po sutarčia, kuri bu-vo padaryta tarp darbinin-kų ir darbdavių 1913 metais, pasibaigus didžiajam rub-siuvių streikui.

Prakalbos.

Ateinančioj nedėlioj, 3 val. po pietų, socialistų sa-lėj, 376 Broadway, bus pra-kalbos. Kalbės S. Michelsonas ir kiti. Bus išduotas vi-suomeni raportas iš visuo-tinio seimo.

M. ANDRIUSIUTĖ

MOTERISKŲ RUBŲ SIUVEJA.
Siuva visokius Rubus pagal naujausias madas, Smagiai, Parankiai ir Pigiai.
Ten pat siuvama ir visokius vy-rams Rubus. Darbas visokis gva-rantuojamas.
255 W. BROADWAY, SO. BOSTON.

Bostono ir apylinkės Lietuviai, temykite!

"GABIJOS" Choras, susidedantis iš 120 dai-nininkų statys ant scenos opera

"Užburtas Kunigaikštis"

Ketverge, 22 d. Spalio-Oct., 1914

"HUB" TEATRE,

kampas DOVER ir WASHINGTON sts., BOSTON.

Lošimū vadovaus kompozitorius M. PETRAUSKAS.

Durys atsidarys nuo 7-nių vakare.

Lošimas prasidės ant 8-tos valandos.

Pasiskubinkit nusipirkti tikietus išankšto ir užimti geres-nes sėdynes. Tikietų kaina: "Baksuose" \$1.50; orchesterio po \$1.00, 75c., 50c. ir 25c. Tikietus galima gant pas visus "Gabijs" narius.

Kviečiame visus be skirtumo pažvalgu, atsilankyt ant to puikaus perstatymo. RENGEJU KOMITETAS.

Yra rekomenduojamas, kaip veiklus tepalas be-sigdydumui nuo

reumatizmo, strindiegliz, "sciatikos," ne-uralgijos, mėš-lungisčių trau-kimų, tinimo,

kaklo, sąnarių ir raumenų stingumo ir pana-šių dieglių ir skaudėjimų, kur tepalas pap-rastai vartojamas arba patariamais.

Kaštuoja 25 ir 50 centų. Gaunamas kiekvienoje aptiekoje

SEVERA'S TAB-LAX Severa's Medicated Skin Soap

Cukrinis vidurių suliuosuo-tas vaikams ir suaugusiems. Kaštuoja 10 ir 25 centus. Vaikams ir suaugusiems. Kaštuoja 25 centus.

Galima gauti kiekvienoje aptiekoje. Reikalaukite Severos Preparatus, o Jeigu aptiekorius neįspildytų jusų reikalavimo, užsisakykite tiesiog nuo

W.F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Šios visos gyduolės ir visokios kitokios, kokios tik reikalaujamos, gau-namos Šidlausko aptiekoj. Jeigu kitur negauni nueik pas jį, jis turi.

Tai viena iš didžiausių aptiekų.

K. ŠIDLAUSKAS

226 BROADWAY SO. BOSTON, MASS.

Byla Detroit'o Katalikų su Sociali-stais. Knygėlę atspaudinta visas tardinėjimas kaip vienos taip ir kitos pucės, todėl bešališkai parodo ant kiek išauklėtas pas mus žiu-rumas. Naudinga perskaityt lygiai katalikui kaip ir socialistui. Su pa-veiksmais. 25c

Legvas budas išmokyti angliskai \$1 knyga sutaisyta taip lengviai ir su-prantamai, kad kiekvienas gali iš-mokyti greitai kalbėti angliskai, ku-ris tik bent kiek gali lietuviskai skaityti. Jeje telpa netik atskiri žodžiai, bet istisi sakiniai, pasikal-bėjimai darbo įieškant, važiuojant kur nors, nuėjus krautuvėn, pas-daktarą, pas barzdaskutį, pas vė-ją ir tt. Su fonetisku ištartimu ir gramatika 25c

Zemė ir žmogus. Labai pamokinan-ti knyga. Iš jos sužinosi, kaip žmo-gus gyvena žiloj senovėj, kaip jis kovojo su gamta ir kaip civilizavo-si. Kiekvienas turėtų ją perskaityti. Su paveiksiais. 25c

Legalški žmogžudžiai. Trijų aktu tragedija, paimta iš revoliucijos laikų 10c

Lytiškos ligos. Labai naudinga kny-ga apsaugojimui nuo lytiškų ligų. Parašė D-ras F. Matulaitis. 10c

Džian Baubos Spėčiai ir kitos fonės. Daugiau juokų negu saliuose alaus. Jei nori gardžiai pasijuokt, tad nu-sipirk tą knygą. 25c

Alkoholis ir kudičiai. Kas yra arba tikisi būti kudičių tėvais, būtinai turėtų perskaityti šią knygutę. 10c

Amžinos dainos. Yra tai geriausių Jovaro dainų rinkinys. Ant gražios popieros ir graži spauda.15c

Anarchizmas. Pagal Proudone mok-slo parashė d-ras Elzbacher, vertė Briedžių Karaliukas 15c

Davatkų gadzinkos. Padidinta ir pa-erinta 6-ta laida juokingų daine-lių, pasiepančių davatkas ir kitus prietarus 10c

Kaip tapti Suvienuytų Valstijų pilie-čiu. Aiškiai išgudytų pilietystės įstatymai, su reikalingais klasi-mais ir atsakymais. Ji sutaisyta la-bai suprantamai ir suimta tas, ko reikalauja norint gaut pilietystės popieras 15c

Kodėl aš netikiu į Dievą? arba tikė-jimo kritika. Parsė lksas. Kny-gutė tik protingi nurodymai, pa-remti ant faktų. Kiekvienas geras katalikas, valnamanis privalo ją perskaityti. 20c

Reikalaujami knygų kreipkitės šitoki adresu:

"KELEIVIS"

28 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Ar norit turēt gerus ČEVERYKUS

Jeigu taip, tad visados pirkit tik pas

URBONĄ ir PILVINĮ

Juodu užlaiko geriausius čeverykus, kokie tik yra daromi. Beto, jie turi gerų Skrybelių Kepurių, Marškinų, Panekų, Kalnierių ir kitokių pasi-puošimų. Reinkotų, darbinų kelnų ir t. t.

Tavoras geras, kainos žemos

Skalbiklių ir Anglių Agentai.

Urban ir Pilvinis

261 Broadway, arti D. Street).

SO. BOSTON, MASS.

Jau išėjo iš spaudos Amerikos Macochas

arba
Kaip katalikų knygas Hands Schmidt, papiovė merginą Oną Aumuller.

KUNIGAS HANS SCHMIDT

Knygutęj sutraukti visi faktai, kurie tapo prirodyti teisme; naudinga perskaityt lygiai katalikui kaip ir socialistui. Kaina 10c.

VIENTINĖ LIETUVISKA APTIEKA

Bostone ir visoje Massachusetts valstijoje.

Gyduolių galite gaut kokios tik pasaulyj vartojamos, be ypatingai geros sekančios gyduoles:

Nuo Reumatizmo \$1.00. Nuo slinkimo plaukų ir pleiskany 75 c

Nuo kosulio, grippo ir slogos \$1.00. Kraujo Valytojas \$1.00.

Nuo saulės nudegimo 50 c.; Bobro lašai \$1.00. Nuo suirimo Nervų \$1.00.

Vaikų ramintojas 25 c. Pamoda plankams 20 c.

Nuo viduriavimo suaugusiems 50 c. Nuo viduriavimo mažiems 25 c.

Gydanti mostis nuo pučkų 50 c. Nuo prakaltavino kojų 25 c.

Mostis ir skyčiai nuo niežų ir parkų \$1.00.

Gyduolės dėl pataisymo apėtito \$1.00.

Gyduolės dėl suvalinimo vidurių 50 c.

Gyduolės nuo kosulio ir sunkaus kvėpavimo \$1.00

Gyduolės nuo vištakių (corn's) 15, 20 ir 25 c.

Pilės dėl Kepenų ir Inkstų 75 c.

Prokšos nuo nerviško galvos skaudėjimo 10 ir 25 c.

Gumas nuo dantų gelimo 10 c. Tikra Lietuviška Trejanka 25 c

Visokie kvėpanti muilai 10, 15 ir 25 c.

Perfumos visokių gėlių 25, 50, 75, \$1.00, \$2.00 ir daugiau.

Taipgi turiu visokių gyduolių vėliausio išradimo, nuo visokių paslaptingų ir kitokių ligų.

Jeigu norite gaut tikrus vaistus kurie sugrąžintų jums sveikatą, kreipkitės pas mane, o aš užtikrinu kad visame bus sąžiniškai patarnauta.

Receptus sutaisau teisingai, nežiurint, ar jie būtų Amerikos ar Europos daktarų.

Gyduolių galite reikalaut ir per laiškus, o mės prisiųsime jums expresu.

Visokiame reikale kreipkitės šituo adresu:

K. ŠIDLAUSKAS 226 Broadway

SO. BOSTON, MASS.